

deteriora puocat. **E**ps qz et sacerdos
noie pſbiteri intelligunt. ſicut ptz ex his
q ad tytū aplū ſcripſit. q eūde et epm z
pſbiterz noiauit. **Q**d at idē ſit eps z pre-
ſbiter mltis rōib⁹ pbat. **P**reſbiteri a
ſilijs aarō in ve. te. ſuperūt exordū. epi
vō ab ipō aaron. **Q**ui vō tūc vocabant
ſacerdotes nūc pſbiteri dicunt. q tūc pñ
cipes ſacerdotū. nūc epi nominant. **N**o
die at iō diuerſa ſunt vocabula vt eps n̄
dicat pſbiter vel ecōtra. qmā ānqtus qñ
pietati ſtudebāt pſbiteri in oī loco ordi-
nabant. et apud iudeos q iplo pēat pre-
ſbiteri dicebant. hoc nomē honoris ac-
cipiētis vocabant etiā epi ab illo opere
qd iplere videbant. eo q pſiderare habe-
bāt qūqz ad pietatis cultū fuerāt pſtitu-
ta. **H**inc etiā hiero. ſic ait. **O**lī idēz pſbit
q eteps. et ānqz dyaboli iſtinctu ſtudia
ſiue diſſenſiōes in religiōe fierēt. et dice-
rēt in iplis. ego ſūz pauli. et ego ſū appol-
lo. ego cephe. p̄muni pſbiteroz p̄cilio ec-
cleſie gubernabant. **P**oſtqz at vnus qſqz
eos baptizauerat ſuos eē putabat. n̄ xpi
in toto orbe decretū ē vt vnus de pſbite-
ris ſupponeret. **E**p̄i ergo nouerūt ſe ma-
gis pſuetudie qz diſpēſatiōe dñice vīta-
tis pſbiteris eſſe maiores. **A**ug. vō dicit
q qñqz ſm vocabula q vſ⁹ obtinuit eps
ſit preſbitero maior. aug. tñ hieronimo
minor eſt. **H**oc officiū xps exercuit quā-
do man⁹ ſup capita diſciploz leuās eis
bñdixit dices. **A**ccipite ſpūm ſacm qz re-
miſeritis p̄ciā remittunt eis.

Incipit liber tercius de indu-
mentis ſeu ornamentis ſacerdo-
tum atqz pontificum et aliozū mi-
niſtrorum.

R quodiāo uſu nō
eſt veſtibus ſacris vtendū ad notādum

q ſicut mutatiōez habit⁹ ſm lrāz facim⁹.
ita et ſm ſpūm agamus. **N**ō ergo cū ve-
ſtibus p̄muni vite vſu pollutis in ſcā-
ſcoz ingrediamur. ſz cū pſcia mūda z ve-
ſtibus mūdis et ſacris dñi ſacramenta
tractem⁹. **U**n ſtephan⁹ papa ſtatuit ſa-
cris veſtib⁹ nō niſi in ecclāſticis z dō di-
gnis officijs vti. **E**t ezech. xliij. **N**ō ſacti-
ficabūt iplm in veſtibus ſuis. **H**abet er-
go ſm hiero. religio diuina alterū habi-
tū in ecclāſticis officijs aliū in p̄mū vſu
vt cūcto iplo xpiano exēplū prebeat bo-
ne puerſatiōis. qten⁹ loti p̄us ſordes no-
ui xpo fiāt hoies. **E**xuit enī tūc ſacerdos
veterē hoiem cuꝝ actibus ſuis emduit
nouū q. ſ. ſm deū creat⁹ ē. **P**er veſtes qz
quib⁹ in ſacris tātū vtumur. nō oīa ſacra-
mēta fore iplo reuelāda intelligim⁹. **E**t
nota q tpe ludouici impatoris filij ka-
rolī magni epi et clerici ſingulo auro te-
xta et exquisitas veſtes et alia ornamen-
ta ſecularia depoſuerāt. **S**acre at veſtes
a veteri lege vident⁹ aſſūpte. p̄cepit enim
dñs moyſi vt faceret aarō ſacerdoti et fi-
lijs eius veſtes ſcās in glia z et decorē. vt
loti et ſacris veſtibus induti fungerent
officō in ſacris. exo. xxv. xxxi. xxxv. z xl.
ca. **D**ocuit enī dñs moyſen p qdragita
dies facere pōtificalia z ſacerdotalia ve-
ſtimenta ſacerdotib⁹ et leuitis ſuis. or-
namēta qz et linteamīa ſz et maria texu-
it et fecit illa in vſuꝝ miſterij tabernaculi
federis. **Q**uedā tñ ab aplis ſumunt. ſed
tā ille qz iſte vītes designāt vel miſteri-
uꝝ incarnatiōis. **S**ane pōtifex celebratu-
rus exuit veſtes qñdianas et induit mū-
das et ſacras. **E**t p̄mo ſandalia calciat.
vt ſit memor dñice incarnatiōis. **S**cdo
ſibi iſponit amictū. vt mor⁹ et cogitatus
fauces et linguā cohibeat. vt fiat cor mū-
dū ſpūm rectū p̄cipiēs in viſcerib⁹ ino

uatū **Tercō** albā talarē vt beat mūdici
az carnis pseuerāē **Quarto** cingulum
vt impetus luxurie refrenet **Quito** sto
lā in signū obediētie **Sexto** tūicaz iacin
timā. i. celestē puerfatōez **Septimo** sup
induit dalmaticā. i. scāz religionez et car
nis mortificatōem **Octauo** cirotbecas.
vt declinet vanā gliaz **Nono** anuluz. vt
diligat sponsam sicut se **Decimo** casulā
.i. caritatē **Undecimo** sudariū. vt qdqd
fragilitate vel ignorātia peccat pnia ter
gat. **Quodēcio** palliū supponit. vt ostē
dat se imitatorez xpi. q. lāguozes nrōs tu
lit. **Tredécimo** murā. vt sic agat q. coro
nā mereat pcipe eternā **Decimoquarto**
baculū. i. auctoritatem ptatis et doctrine
Et p^o ea tūpeta calcāt. vt terrā despicere
et amare celestia discat **Oib⁹** at pmissis
vestib⁹ induit a ministris. qz ei vt vestes
induat spūales. angeli suffragant. vt qz
vicarius ē xpi cui āgeli ministrant et oia
seruiūt. **Rursus** pōtifer tāqz aduocat⁹
et pugil cū hoste pugnaturus ātiq vestī
bus lacris q. armis induit. iuxta aplm
vt iā dicet **Primo** sandalia p ocreis bz
ne qd macule vel pulueris affectōnū in
bereat **Secōdo** amict⁹ p galea caput cōte
git **Tercō** alba p lorica totū corp⁹ coop
it. **Quarto** cingulū parcu. subcinguluz
p pharetra assumit. et ē subcingulū illd
qd depēdet a cingulo q. stola pontificis
cū ipo cingulo colligat **Quito** stola col
lū circūdat q. bastā p hostē vibrās **Se
xto** manipulo p claua vnt **Septimo** ca
sula q. clipeo tegit man⁹ libro p gladio
armat **De** singulis etiā aliter dicet ifra.
Hec uaqz sunt arma qbus pontifer vel
sacerdos armari debet ptra spūales ne
q. cias pugnatur⁹ **Nā** vt inq. aplus. ar
ma militie nrē nō sunt carnalia. s. ad de
structōez muniminū potētia. **Et** in alia

eplā ad ephe. vi. **Induite** vos inq. armā
tura dei vt possitis stare aduers⁹ insidi
as dyaboli **Stare** ergo succincti lūbos
vrōs in vitate. et induiti lorica iusticie. et
calciati pedes i pparatōe euāgelij pacis
in oibus sumētes scuti fidei in q. possitis
oia tela neq. sumi ignea exinguere et ga
leā sulutis assumite et gladiū spūs qd ē
vbū dei **Hec** qd ē armatura ē pmissa se
ptuplex vestis sacerdotalis significatiua
septēplicis vrutis sacerdotis. et repnta
tiua xpi vestīū qbus induit⁹ fuit tpe pas
sionis vt ifra dicet **Proinde** ergo di
ligenter epūs. et atēdat studiose sacerdos
vt signū sine significato nō ferat. i. vt vestē
sine vrute nō portet. ne forte sitis sit sept
cro a foris dealbato. intus vō oī spurci
cia pleno **Quisqz** enī sacris indumētis
ornat et honestis morib⁹ nō induit quā
to venerabilior apparet hoib⁹. tāto red
dit indignior apud deū **Pōntificalē** ita
qz glām nō iā bonoz pmedat vestīū. sed
splēdor animaz. q. nā et illa q. qndaz car
nalib⁹ blādiebant obtutibus. ea potius
q. in ipis erat intelligēda poscebāt. vt qd
qd illa velamina in fulgore auri. in nito
re gēmay. et in mltimodi opis varietate
signabāt. hoc iā in morib⁹ actib⁹ qz cla
rescat cū et apd veteres reuerētia ipa si
gnatōnū spēs obtineret. et apud nos cer
tiora sunt expimēta rez qz enigta figura
ruz. put hec et alia in pōntificali vbi agit
de epi. psecratōe legunt **Sic** uaqz muni
tus ad certamē p spūalia neq. cie i celesti
b⁹ et p sedāda in subditos iudicis ita ad
altare pcedit. et p pfectiōz. dyaboli renū
ciat dñio et seipz accusat **Popul⁹** vō q.
p suo pugile oratur⁹ in pfectis diebus
tre pstermit **Quā** at ille oratōes et alia re
citāt q. totis virib⁹ p dyaboluz pgnat.
Quā diacon⁹ in ieiuniis añ euāgelīuz ca

fulā sup humez replicat. q̄i gladiū ptra
hostē vibrat. **Dū** eplā legīt. voce p̄conis
ip̄atoris edicta dant. **Cār** sūt tubicine p̄
cētores choz regētes sūt duces exercitū
ad pugnā instruētes. q̄b⁹ lascētib⁹ alij
subueniūt. **Cār** at sequēte ē plaus⁹ seu
laus victorie. **Dū** euāgelij legīt hostis
q̄i gladio vulnerat. aut exercit⁹ p̄ victo
riā disp̄sus adunat. **Ep̄s** p̄dicās ē ip̄ator
victores laudās. **Oblatōes** sūt spolia q̄
victorib⁹ diuidūt. **Cātus** offertoriū ē tri
umphus q̄ d̄bet ip̄atori. **Pax** at in fine
datur. ut ppli q̄es hoste p̄strato insinuet.
Et deinde pplis data licētia p̄ ire missa ē
cū gaudio de victoria et pace obiēta ad
pp̄a redit. **Celebratur** itaqz missa ep̄s
aut p̄sbiter indumētis suo ordini p̄gru
ētib⁹ se exornat et vestitū cultui actōisqz
p̄ueniāt ornāmēta. **Circa** qd̄ notādū est
q̄ sex sunt indumēta sacerdotib⁹ et ep̄is
p̄ia. q̄ et sex sunt in q̄b⁹ p̄munis p̄sbite
roz et ep̄oz p̄ias p̄sistit. **Nouē** vō sunt
ornāmēta p̄nficib⁹ sp̄ealia. q̄ et nouē
sūt in q̄b⁹ sp̄ealis ep̄oz p̄ias p̄sistit. **De**
hūc ergo p̄munū et sp̄ealiū indumēto
rū numez p̄munitas et sp̄ealitas p̄iatū
inter ep̄os et sacerdotes significat. de q̄ in
pte p̄cedēti dictū ē sub ti. de ep̄o. **Hoc** ete
nim tā in nouo q̄ in vete. te. legīt p̄stitu
tū ut p̄nfices p̄ter p̄mūes vestes habe
ant sp̄eales. s̄z ibi q̄tuor erāt p̄munes et
q̄tuor sp̄ales. put dicet sub ti. de legalib⁹
indumētis. **Qd̄** si qd̄ rō mistica postula
bat nā ille date sunt carnalib⁹ et mūda
nis. q̄nā q̄ternari⁹ numer⁹ p̄uenit car
ni pp̄t q̄tuor humores. et mūdo pp̄ter q̄
tuor elemēta. **De** at sp̄ualibus et p̄fectis
date sunt. **Nā** senari⁹ nūer⁹ q̄ p̄fect⁹ est
q̄ reddit ex suis p̄tib⁹ aggregatis. p̄fectis
p̄uenit. **Uñ** et sexto die p̄fecit deus celuz
et terrā et oēs ornātū eoz. **Sz** et cū in ple

nitudie tp̄is sexta venisiz etate. sexto die
sub hora sexta redemit genus hūanum.
Senari⁹ ergo numer⁹ p̄fectus ē. q̄ suo
ordine numeratus p̄ficiat. **Nā** cū vnum
duo et tres dicunt. senari⁹ nūer⁹ implet.
vel q̄ in tribus p̄tib⁹ diuidit. i. in sexta
tercia et dimidia. vicz in vno duobus et
tribus. **Nouenari⁹** etiā sp̄ualib⁹ p̄ueit.
q̄ nouē sunt ordies āgeloz q̄ s̄m pp̄be
tā p̄ nouē gēmaz sp̄es designant. **Quin**
decī ergo sūt ornāmēta p̄nficis q̄ndecī
v̄tutū gō⁹ ip̄o numero designātia. quos
p̄ q̄ndecī cātica gōuū psalmista distinxit.
Questes enī sacerdotales v̄tutes significāt
q̄b⁹ d̄nt sacerdotes ornari s̄m illō pp̄be
ticū. **Sacerdotes** tui induant iusticia. et
sci tui exultēt. **Que** talares dicunt. quia
talus ē finis corp̄is. p̄ qd̄ oñdit q̄ nō suf
ficat op⁹ bonū inchoare nisi studeat p̄se
uerātī fine cōpleri. put sub ti. de tūca di
cet. **Sic** ergo noster p̄ntifex plura q̄z vñ.
induit vestimēta. q̄zuis aarō n̄ nisi octo
habuisse legat q̄b⁹ moderna succedunt
qd̄ id ē. q̄nā op̄t iusticiā nrāz maḡ abū
dare q̄z scribāz et phariseoz. ut intrare
possim⁹ in regnū celoz. **P̄d̄** etiā dici q̄
noster p̄ntifex octo h̄z a capite vsqz ad
pedes exceptis vestimētis peduz et ma
nuū. s̄. amictū. albā. cingulū. stolā. duas tu
nicas. casulā. et palleū. **Vestimētū** ei pe
duz poti⁹ p̄tinet ad nostz q̄z ad aarō. q̄z
nr̄is dictum ē. eūtes in oēs gētes zc. **De**
niqz p̄ter p̄missas vestes sacris ordinib⁹
et m̄ltis deputatas. ē et alia qd̄ā vestis
liea q̄ suppellicū d̄r q̄ q̄buslibz p̄uicijs al
taris et sacroz vacātes sup vestes p̄mu
nes vñ d̄nt. put in sequēti ti. dicet. **Sup**
pellicū at pp̄t sui cādore mūdiciam seu
puritatē castitatis d̄signat iuxta illō. **D̄**
tpe vestimēta. i. opa tua sunt cādida id ē
mūda. **Prop̄t** nomē vō suū carnis mor

ti ficatōz figurat. **D**ictū ē. n. suppellicū
eo q' antiq' sup tūcas pellicias de pel-
lib' mortuoz aialū factas iduebat. qd
ad huc in q'busdā eccl'is obfuaat. repntā-
tes q' adā p' peccatū tlib' vestit' ē pel-
licia. **T**ercō d'notat innocētiā. et id ante
oēs alias vestes sacras sepe induit. q' di-
uino cultui deputatū innocētiā vite cūctis
vīutū actib' supponere dnt. iuxta illō p's.
Innocētes et recti adbeferūt mibi. **Q**uaz
to p'p' sui latitudiez p'grue caritatē d'si-
gnat. **U**n sup p'phanas et p'mūes vestes
iduit ad notādū q' caritas opit multitu-
diez p'ciōz. **Q**uio p'p' sui formā. quia i
n. dū crucis format. passioez d'ni figu-
rat. q'q' illō gerētes crucifigi dnt. vicis
et p'cupiscētis. **S**ūt at suppellicia in qui-
busdā locis de crismalib' lineis q' ponū-
tur sup ifātilos baptizatos. exēplo moy-
si q' de purpura et bisso et alijs a p'plo in
tabernaclo oblati fecit vestes q' b' aa. o
et filij eius induerēt. q'n mīstrabāt in scā
exo. xxxix. c. **E**st etiā et alia vestis q' pluui-
ale vel capa vocat. q' credit a legali tūca
mutuata. **U**n sicut illa tintinnabulis. sic
ista fibrīs insignit' q' sūt labores et h'mōi
solicitudines. **H**abz etiā capuciū qd ē su-
p'niū gaudiū. plura ē vsq' ad pedes. p' qd
p'leuerātia vsq' in finē significat. in atē-
riori pte apta ē ad notādū q' scē puerfā-
tib' vita p'z etna. seu q' eoz vita patere
debet alijs in exēplū. **R**urs' p' capā glio-
sa corporū immortalitas itelligit. **U**n illaz
nō nisi in maiorib' festiuitatib' iduunt
aspiciētes vt in futūz resurrectionē. q'n ele-
cti deposita carne binas stolas accipēt
vicz req'ez aīaz. et gliaz corporū. **Q**ue ca-
pa recte ierī patula ē. et nisi sola neces-
saria fibula icōsura. q' corpora tā spūalia
scā null' aīaz obēbabūt agustijs. **F**ibrīs
etiā subornat. q' tūc nrē nihil dērit p'fe-

ctōni. s. qd nūc ex pte p'gnoscam' tūc co-
gnoscam' sicut et cogniti sum'. **Q**uidā
at heretici garrūt nūq' repiri i. no. te. q'
xpc vel discipuli ei' p'missis vestib' idue-
rent. rēphēdētes nos temere. q' tlib' or-
namur. q'nā sicut iob. ait. **D**ns surgens
d' cena posuit vestimēta sua et p' ea alia
nūq' accepit nisi sua. nos vō vt dicūt plu-
ra alia q'm vestim' reuestim' in missa i
q' cenā ipam imitamur. et d'ns ab his q'
volūt ābulare in stolis nos cauere p'ce-
pit. d. **C**auete a scribis q' volūt ābulare
in stolis. dicūt enī q' hoc facim' vt iusti-
ores et excellētiōres iplis appaream'. **P**
illō. **V**os estis q' iustificatis vos corā ho-
minib'. de' at nouit corda vrā. q' qd ho-
minib' altū ē. abomiātō ē apud deū. **E**r-
ror at iste ex p'missis aptissime p'futat. **L**e-
git q'z ezech. xlii. et. xlii. **C**ū ingrediēt san-
ctuariū meū et accedēt ad mēfaz meā vt
mibi mīstrēt et custodiāt cerimōias me-
as. vestib' vrā lineis nec ascēdat super
eos quicq'z lanēū. **C**ūq' egredient atriu-
z exteri' ad iplm exuēt se vestib' in q'bus
mīstrauerūt et nō scificabūt iplm in vesti-
b' suis. **E**t nota q' ostiarij. lectores. exor-
ciste. et acoliti vestib' albis vrāt. vicz u-
ppellicō. amictio et alba et baltheo. vt an-
gelos dei mīstros. p' castitatis mūdiciāz
imitent. et eis in carne gliosa effecta spū-
ali. q' in albis vestibus lociēt. **I**ndē q' po-
tius lineis vestib' vrāt. q' sicut linū mul-
to ab ore ad cādorē p'ducit. sic necesse est
p' mltas tribulatiōes ad regni gliaz pue-
nire. **I**n p'cilio magūtiū. statutū ē q' ep's
in ordiatōe sua recipiat orariū. baculū
et anulū. p'sbit orariū et planetā. diacon'
orariū et dalmaticā. subdiacon' patenā
et calicē. et cū de g'dant ea p'dūt. **E**t in p'ci-
lio tholetano statutū ē. q' diaconus tpe
oblatōis tām. s. q'n legit euāgelium vrāt

alba. i. dalmatica **N**otādū q̄z ē q̄ vestes euangelici sacerdotis aliud dīgnāt in capite sc̄zin x̄po aliudq̄z figurāt in mēbris quāq̄z et caput et mēbra sacerdotis noīe nūcupāt **A**d caput dī. psalmiḡph̄. **T**u es sacerdos in eternū s̄m ordiem melchise dech **A**d mēbra vō dī. apl̄s. **V**os estis gen̄ electū regale sacerdotū **E**xponen- da ergo sūt eoz mysteria **P**rimo s̄m qd̄ mēbris. p̄nter s̄m qd̄ capiti. s̄. x̄po p̄ueni unt. put in q̄libz ca. dīstinguet **D**e orna- mētis at̄ et pallijs et vestibz eccl̄e p̄lta- ris in pre p̄ma dictū ē. vbi agit de pictu- ris **P**orro sex istrumēta sacerdotibz et ep̄is p̄mūia sūt bec. amictus. alba. zona. seu cigulū stola. manipul̄. planeta **N**o- uem vō pōntifibz sp̄alia sūt bec. calige- landalia. succinctoriū. tūica. dalmatica. cirotece. mitra. anul̄. bacul̄. pastorāl̄. **D**e q̄bz oibz singulatī p̄lq̄mur et etiāz d̄ sudario et pallio et de coloribz. q̄bz ec- clesia in eccl̄asticis vrit̄ idumentis et de legalibz indumētis.

De Amictu

Primo de sex or-
namētis ep̄is et sacerdotibz cō-
mūibus ē s̄m p̄missa dicēdum
Loris itaq̄z maibz. ep̄s seu sacerdos cele-
bratur̄ assumit amictū q̄ caput tegit̄ q̄z
pōntifex loco ephor̄ siue sup̄būeral̄ et rō-
nal̄ bz et nūc etiā sup̄būerale vocari pōt
sīgificās salutē q̄ p̄ fidem tribuit **D**e hoc
apl̄s ad eph. vi. **G**aleā salutis assume.

Sīgificat etiā castitatē cordis et corp̄is.
q̄z et renes et pect̄ q̄bit et tegit et oibz sa-
cris vestibz supponit. s̄z oibz sup̄eminet
q̄z castitas et debz eē int̄ i pectore et foris
nitere ope. **U**n̄ in renibus strīgīt. q̄z ibi
p̄cipue luxuria dīnat̄ **P**er amictū q̄z q̄z
sup̄būeros circūq̄z dīstīdit opey forti-
tudo designat̄ **N**umeri nāq̄z fortes sūt

ad opa pagēda. iuxta illd̄ p̄iarche ia.
Supposuit humez ad portādū. et facit̄
ē tributis s̄uiens **D**ue fasciole siue due
cordule q̄bz amict̄ añ pect̄ ligat̄. sīgifi-
cāt int̄etōz et finē q̄bus informādū ē op̄
ne fiat in fermēto malicie et neq̄cie s̄z in
azimis sinceritatis et vitatis **S**acerdos
igit̄ n̄ d̄z ocōs̄ existere. s̄z bonis opibz in
sudare. iuxta illd̄ apl̄i ad thimo. **L**abora
sicut bon̄ miles ih̄u x̄pi **L**audāda tñ q̄
rūdā locoz bz p̄suetudo vt liea camisia
alba aut suppellicū sup̄ p̄mūes vestes
iduat̄ p̄usq̄z amict̄ iponat̄. p̄ qd̄ fides q̄
p̄mo adeē d̄z sīgificat̄ **P**orro amict̄ sup̄
os planete reuoluit̄. de q̄ sub ti. de plane-
ta dicet̄ **A**mictū q̄z collū strīgīt. p̄ qd̄ vo-
cis castigatō intelligit̄. q̄nīaz p̄ collū in q̄
vox ē v̄sus loquēdi exp̄mit̄ **E**stringit̄ er-
go collū ne ind̄ ad lignā mēdaciū trāsire
possit **L**enit̄ tñ cū eo pect̄ et fauces strī-
gūt. put sub ti. de cigulo dicet̄. **I**llo etiāz
caput opim̄ ne circūq̄z libere p̄spiciē-
do illicita cogitem̄ **P**ect̄ seu cor eo te-
git̄. q̄z animus sacerdotis. ad ea q̄ icūbūt
d̄z tot̄ cē itētus. nec d̄z tñc ad vanitates
vt ad aliq̄ mūdāna libere meditāda dī-
solui. **P**orro amict̄ q̄ sacerdos caput
obnubuit. s̄m qd̄ capiti. s̄. x̄po p̄uenit sīgifi-
cat id qd̄ in apoc. dīscribit̄. vic̄z āgelū dei
fortē dīscēdisse de celo amictū nube **E**t in
esaia **E**cce dñs ascēdet sup̄ nubē cādīdā
Veniēs ei ad saluatōz mōi saluator mū-
di dī filī āgelus magni p̄siliij. amictus ē
nube dñi diuinitatem abscondit in carne.
Nā caput viri x̄pc. caput x̄pi deus **H**oc
ergo carnis latibulū sīgificat sacerdotis
amict̄ **Q**d̄ etiā p̄ illā sindonē exp̄ssī sīg-
ficat̄ q̄ sum̄ pōntifex caput obducit. d̄ q̄ i
ti. de succinctorio dicet̄ **E**t pulcre qd̄ qd̄
p̄ calciāmētū pedū bocipm̄ p̄ amictū ca-
pitis dīstīgīt. q̄z diuinitas i carne latuit. et p̄

carne innotuit. Ista cum notus esset in iudea deus et in israel magni nominis eius. in ydumina extēdit calciamētū suū. et an pspctūz gēaū reuelauit iusticiā suā. Amicus etiam repñtat opumētū q iud i velabāt faciē xpi dicētes. **Mat. vi.** **Prophetis nobis xpe qd ē qte pcussit.**

De alba

Est amictuum ca:

Pmissā seuē albā sacerdos iduit q mēbris corpis pueniēt apta ta nihil supflūū aut dissolutū in vna sacerdotis aut eius mēbris esse debere de mōstrat sū qd legūt. **O**mī tpe vestimēta tua sint cādida. **S**it at d bīssō v lino. propter qd scriptū ē. **B**īss nū sunt iustifica: tōes scōz. **E**st at bīssus linū egiptiacum. **S**icut enī bīss velliū cādorē qz ex natura nō habet mltis mīsiōib attritū ac qrit partē. sic et hoīs caro mūdiciā quā nō obtinet p naturā p exercitia bonorū opm mltis castigatō. b macerata sortē p grāz. **S**acerdos ergo sū aplū castigz corp suū et in fuitutē redigat. ne forte cū alijs pōdicauerit ipē repb fiat. **H**abz at alba capiciū qd est pfessio castitatis. **H**abz etiā ligulā q significat linguā sacerdotale q ligat pumaces et absoluit penitētes. **R**ursus hec vestis q in veteri sacerdotio linea vel poderis grece seu tunica talaris dicebat stricta fuisse describit. ppter spūz fuitutis iudeoz in timore. **I**n nouo vō largā ē ppē spūm adoptōis in libertate q nos xps liberauit. **Q**d at aurifrlus et grāma diuersis in locis et varijs opib ad decorē habet. illd insinuat qd ppheta dicit in ps. **A**stuit regina a dextris tuis in ve. deau. circū. varietate. **R**ursus alba cingulo stringit. vt omīs voluptas carnalis astricta intelligat di

cēte dño. **S**int lūbi vri p̄cincti. **P**anice qzā albe qz etiā tūncelle pueniēt esse dñi: stricte nō numis laxē vt labantur. et brachia nudent hñtes in sūmitatib aurifrlia. ad designādū aureos torques q brachia nuda bñ martini missaz celebrātis miraculose decent opuerūt. put i. vi. pte sub hūnis fello dicet. **P**er albā etiā q corpus asursus vsqz deo: suz tegit. spēs que ex grāa puenit ecclie desursum et ex meritis ecclie deo sum. figurat. **D**e hac aplūs ad ro. viij. **S**pes alui facti sumus. **Q**uia vō vsqz ad talos descendit pleue rātiāz designat put tactum ē ppe finem in p̄hemio hui p̄nis. **I**dorzo sū qd capiti scz xpo puenit alba q ē lineū vestimētū lōgilime distās a tūncis pelliceis que de mortuis aīalib fuit. qbus adaz vestit ē p peccatū. nouitate vīte significat. qm xps et habuit et dōcuit et tribuit i bapti. **I**mo de q di. apls. **E**xuite veterē hoīez cū actib suis et induite nouū. qui sū deū creat ē. **I**stā et trāsfīguratōe resplēdunt facies eius sicut sol. et vestimēta eius facta sunt alba sicut nix. **S**empenī vestimēta xpi mūda fuerūt et cādida qz peccatū nō fecit. nec inuēus ē dolus in ore eius. **D**ec etiā vestis repñtat albā vestē in qua herodes illusi xpo. luc. xxij.

De zona seu cingulo

Ebet autez alba

Circa lūbos sacerdotis seu pōnficis zono seu cingulo. qd in lege et apud grecos baltheū dicebat p̄cincti. ne defluēdo gressum impadiat. vt castitas sacerdotis p albā significata nulli incētiūoz stimulis dissoluāt. **C**inguluz nāqz p̄nētiā significat. **N**ū sint lūbi vri p̄cincti. **I**n lūbis qd luxuria dñatur. sicut dñs loquēs de dyabulo maifestat. **Q**uā et in lūbis ei et fortitudo eius i

umbilico v̄tris eius. Sane a sinistro latere p̄ncipis ex cingulo duplex d̄pen-
det succinctoriū. q̄ duo sunt q̄bus casti-
tas roborat̄ et sine q̄bus difficile p̄suat̄
.s. orō et ieiunū. **U**n̄ dñs ait hoc genus
demonij nō eicit nisi in orō et ieiunio.
Debēt ergo lūbi p̄ p̄nētiā p̄cingi et p̄
abstinentiā subcingi. **U**n̄ apls **S**tate suc-
cincti lūbos v̄ros in v̄ritate. **N**ex succin-
ctoriū qd̄ vel parizoma vel subcinguluz
vocat̄. inē indumēta legalia fuisse nō le-
git̄. q̄ et si legales sacerdotes accincti tē
pore sacrificij abstinerē deberēt. alio t̄m̄
tpe licite vacabāt̄ p̄plexibus. hodie aut̄
addit cingulo q̄ moderni mīstri iugem
habere dñt p̄nētiā. et iō nō solū cingi.
s̄ etiā succingi dñt. **I**ō aut̄ duplex ē succin-
ctoriū vt duplex castitas denotet̄. videli-
cet mētis q̄ p̄ cingulū et corpis q̄ p̄ subci-
gulū significat̄. **A** p̄te sinistra d̄pēd̄z q̄ po-
tior ē castitas mētis q̄z corpis. et dextra
ps potior ē q̄z sinistra. **U**n̄ greg. lūbis p̄
cigimur cū caris luxuriā p̄ carnis p̄nē-
tiā coartamus. **C**ingulū q̄z p̄uenientē tē-
pantiā desiḡt. **D**e subcingulo dictū ē in
p̄hemio hui⁹ p̄ns. **E**t aduerte q̄ pectus
et fauces lenit̄ cū amictu stringūt. q̄ mo-
tus in nr̄a p̄tētiā nō sūt. **D**elias p̄us clau-
sit celū q̄n̄ petijt q̄ nō plueret. q̄z anmū
q̄n̄ d̄siderabat vindictā de morte p̄p̄he-
taz. **L**ingua etiā in humido sedet et i ma-
dido et facile lubricat̄. **U**n̄ p̄nceps aplō
rū ad vocē ancille magist̄z negauit. **E**z
renes fortit̄ cingulo stringūt. vt castiget̄
corp⁹. et in fuitutē redigat̄ et ipet⁹ luxu-
riē refrenet̄. **P**orro s̄m qd̄ capiti. s. x̄po
p̄uenit zona sacerdotalis significat̄ illd̄ qd̄
iob. apls ait. **C**ōuersus vidi silez filio ho-
minis p̄cunctū ad mamillas. **Z**ona aurea
Pder zonā aureā p̄fecta x̄pi caritas desi-
gnat̄. q̄niā dicit apls. sup̄eminētē scie ca-

ritatē x̄pi. seruētē in corde radiātē i ope.
Cui⁹ succinctoriū illd̄ significat̄ qd̄ esa. xi.
de x̄po loquēs p̄dixit. **E**rit iusticia cingu-
lū lūboy ei⁹. et fides cinctoriū renes ei⁹.
Nā iust⁹ dñs iusticiā dilexit. eq̄tatez vi-
dit vult⁹ eius. **E**t fidelis dñs in v̄bis su-
is. et fact⁹ in oib⁹ opib⁹ suis. **D**ue sum-
tates ip̄i⁹ due sūt p̄tes nat̄al̄ iusticie. q̄m
x̄ps fecit et docuit. s. qd̄ tibi nō vis fieri
alteri ne feceris. et q̄cūq̄z vultis vt faciāt
vobis hoīes et vos eadē facite illis. **C**in-
gulū ergo iusticiā significat̄ cui⁹ duo sunt
brachia sese p̄stigentia. s. d̄clinare a ma-
lo et opari bonū. **R**ep̄ntat etiā flagelluz
q̄ pilat⁹ cecidit i hūm. iob. xix.

De stola

Quēst̄ cinguluz sa-
cerdos orariū siue stolā q̄ leue
dñi iugū significat̄ siue q̄ ē iuguz
p̄ceptorū dñi sup̄ collū sibi imponit vt
iugū dñi se suscepisse demōstret. **Q**uaz
cū osculo sibi ip̄onit et deponit ad notā-
dū assensū et desiderij q̄ se subiicit huic
iugo. **I**lla at̄ a collo p̄ āteriora descēdēs
dextr̄ et sinist̄z lat⁹ adornat̄. q̄z p̄ arma
iusticie a dextris et a sinistris. i. in p̄spe-
ris et in aduersis sacerdos debet eē mu-
nit⁹. q̄ten⁹ nec aduersis fr̄gat̄ nec p̄spe-
ris eleuet̄. **U**n̄ et cū sacerdos in ordiatō-
ne stolā accipit dicit illi ep̄s. **A**ccipe iugū
dei. **I**ugū enī eius suaue ē. et on⁹ eius le-
ue. suaue in p̄sp̄is. leue in aduersis. **S**to-
la q̄ppe vsq̄z ad gēua q̄ curuāt̄ p̄tendit̄
vt nos mites corde et hūiles īsinuet̄. **E**z
gnificat̄ ei patiētiā d̄ q̄ scriptū ē. **P**atiēcia
vobis necessaria ē vt rep̄oretis p̄missio-
nes. **E**ritez. **I**n patiētia. v. p. a. v. **H**unc ē
q̄ stola cū zona seu cingulo a dextris et a
sinistris q̄bus d̄az nexib⁹ colligat̄. q̄ v̄tu-
tes v̄tutib⁹ sociat̄ et iuniat̄. ne aliq̄ moue-
ant̄ tēptatōis ip̄ulsu. **E**t ad d̄signanduz q̄

tā in p̄speris q̄z in aduersis debet xpi iu
gū patientē ferri faciēte glutino caritatis
q̄busda; v̄o p̄tificib⁹ addit p̄missis
verbis. **Stola** innocētie induat te dñs
Qd̄ stola respicit p̄mituā q̄ fuit innocē
tie significatiua. **Rurs⁹** stola ab hūero sini
stro sacerdotis in dext̄z du; ordinat re
flectit q̄z cū obediētia incipiat ab actiua
p̄dictōez primi trāsit in p̄replatiuā vi
tā p̄dictōez dei. **Lōgitudō** at̄ stole p̄seue
ratiā significat. **Duo** brachia stole d̄pēdē
tia significat prudētiā et t̄paniā. **Un̄** apo
stol⁹ ad thi. ij. **Sobrie** et iuste et pie vi
uam⁹ zc. **Ez** et s̄m decretū braccareñ. p̄ci
lij d̄z sacerdos d̄ vno eodēq; oratio cer
uicē parit et v̄rūq; hūez p̄mēs signum
crucis in suo pectore p̄parare. vt q̄ in si
turbat⁹ p̄cipit in p̄spera et aduersa p̄p
stere. vt tū sp̄ ornamēto vtroq; circūse
pt⁹ appareat hūero. **Si** q̄s at̄ alit̄ egerit
excoīcatōi d̄bite subiacebit. nisi forte q̄s
dixerit hoc decretū p̄traziā generalis ec
clesie p̄suetudiez abrogatū. **Nā** nō vbi
q; p̄tes stole reducūt añ p̄ce⁹ in modū
crucis. **Crucē** at̄ gerit dū xpi passiōez cui⁹
mīster ē imitat in mēte. **Orariū** itaq; iu
gū s̄let onus ē. **Iugū** sacerdotib⁹. onus
diaconib⁹. **Un̄** fit vt sacerdotib⁹ circa
collū. et diaconib⁹ sup̄ sinist̄z hūez po
nat. **Sicut** enī iugū collo portat. sic et hu
meris onera ferūt. **Lege** in leuitico et vi
debis solos leuitas ferēdis onerib⁹ de
stinatos. **In** diacono etiā stola iugū signi
cat. put in sc̄da p̄te dictū ē vbi de diaco
no agit. **Ad** huc stola sinistro hūero dia
coni ponit. q̄z decet t̄palia sp̄ualib⁹ des
uire vel q̄z p̄ dextrā diaconi opt̄z ē libe
rā vt expedit⁹ ad mīsteriū sacerdotis
discurrit. de q̄ etiā ibi dictū ē. **Stola** liberos
stola subcingit. vt sit fortis et expeditus
p̄ pugnas libidini. **Quāq;** tñ solum sup̄

sinist̄z brachiū p̄s arteriori stole cōplicat
qd̄ tractū ē a legalib⁹ sacerdotib⁹. q̄ du;
sacrificabāt sūmitates balibei sup̄ hūez
reflectebant. **In** ep̄o v̄o vel sacerdote ab
vtraq; p̄te eq̄lī depēdet at̄ter⁹. q̄z xpus
cui⁹ typū gerūt q̄ eq̄namit se habuit in p̄
speris et in aduersis. q̄ p̄ leuā et dextrā
significat hūatores ire ad celestia ducere
desiderabat q̄s sp̄ añ oculos mētis sue ge
rebat. **Dictū** ē at̄ orariū q̄z q̄z il sine alijs
idumētis sacerdotalib⁹ baptizare p̄sig
re et alia plura orando facere liceat sine
oratio tñ nisi magna necessitate cogēte
nihil horū facere licet. **In** p̄cilio tribuzēñ.
i bucardo libro. v. ca. p̄s buteri. legit vt p̄
sbuterino vadat nisi stola orario ve idu
ti. **Notā** dū at̄ ē q̄ at̄iq̄ stola erat vestis
cādida p̄tingēs vsq; ad vestigia. q̄ pat̄i
arche vtebāt añ legē. q̄m p̄mogeniti bñ
dictōez pat̄is acciperēt iduebāt et dño
victimas vt p̄tifices offerebāt. **Ez** p̄ q̄z
alba cepit portari mutata ē in torquem
P̄er p̄mā stolā innocētie intelligit. que
fuit in p̄mo hoīe. **Ez** cū eā p̄didit p̄pter
peccatū oportuit eā recuperare p̄ vitulū
saginatū. **Quia** igit sup̄est vt q̄ p̄ inobe
diētiā cecidim⁹. p̄ obediētiā resurgam⁹
recte p̄ veste innocētie recuperāda subimus
torquē obediētie. **Nā** p̄ stolā q̄ nunc vti
mur obediētiā accipim⁹ euāgelij cruci
fixi. **P̄**orro s̄m qd̄ capiti. s. xpo p̄ueit sto
la q̄ sup̄ amictū collo sacerdotis incūbit
obediētiā et sūritū significat. q̄m dñs oīm
p̄ p̄t suoz saluē subiit. **Nā** cu; in forma
dei eēt nō rapinā arbitrat⁹ ē eē se eq̄lem
deo. **Ex**inanuit enī se ip̄z formā sui acci
piēs. facit obediēs vsq; ad moriē. moriē
at̄ crucis. **Causā** q̄ppe mortalitatis nec
iraxit origine nec p̄misit in opere. **Stola**
etiā rep̄ntat ligatam q̄ ibus ligat⁹ fuit
ad colūmā. **Statutū** ē in canoib⁹ ne sub

diaconi lectores et psalmiste orariis sue stolis utantur.

¶ De manipulo **¶ Via uero men**

Quibus bonis propositis et diuino cultui maciparis sepe subrepat accidit quod quodam torpore reddit animum dormientem dicente psalmista Dormitauit anima mea pro te dio. **I**tem in sinistra manu ministri ad altaris misterium accedentes quodam apponunt manipula quod fanon vel manipulus vel sudarium appellatur quatenus sudorem mentis abstergat. et soporem cordis excutiat. ut bonis operibus inuigilet depulso tedio vel torpore. **P**er manipula enim bona opera vel vigilancia designantur. de qua dominus ait Vigilate quia nescitis quando hora filii hominis uenerit sit. **A**n sponsa dicit in cantu. Ego dormio et cor meum uigilat. **P**er sudarium etiam penitentia designatur quod labes quotidiani excessus et tedium mundane peruersitatis extergit de qua dicitur Dormitauit anima mea pro tedio. tedet enim anima per peccatorum conscientie et infirmitatis corporis. **S**ignificat etiam futurorum bonorum retributorum. **A**n in quibusdam locis quatenus in vestis albis utuntur manipulos portat ex eo quod in illa uita unusquisque propter mercedem accipiet et uenientes uenient cum exultatione portantes manipulos suos. **I**tem quod manipulus per nomen designatur. in quo est quod sudarium subdiaconi maior fanon sacerdotali format. quod ubi maior excessus maior erigit penitentie fructus. **D**e sudario etiam infra dicitur. **G**anem ministri manipulum in brachio sinistro ferunt ad notandum quod stricti sunt esse ad terrena. sed ad celestia expediti. antequam non essent stricti ad hoc quod deo etiam per temporalibus fruebant. et ad significandum nos in hac uita quod per sinistram significat partem tedium superflui honoris. id est delectationis et alia superflua mentis. **N**obiscum manipulus in sinistra fide in hac uita designatur. **M**anipuli usus su-

per est non ab aaron sed ab antiquis patribus. quod si cut legitur in marthologio beate arsenius per sudarium ferebat in sinu uel manu ad tergendum effluentia lacrimarum. **P**orro secundum quod capiti. id est christo prout quod sacerdos manipulum portat in leua designatur quod christus brachium obtinebat in uia. **P**er manipulum enim primum designatur. iuxta quod legitur. **U**enientes autem uenient cum exultatione portantes manipulos suos. **P**er leuam uita prout accipit. iuxta illud. **L**euam eius sub capite meo et dexteram eius amplexabit me. **C**ristus autem sibi fruebat et merebat fruebat in patria et merebat in uia. **N**am sibi et brachium perhibebat et stadium percurrerebat. quod sibi erat in patria et in uia. **N**am inquit ascendit in celum nisi quod de celo descendit filius hominis qui est in celo. **M**anipulus etiam representat funem qui bibeat per prophetas a iudeis ligatus fuit. **A**n iob. xviij. comprehenderunt iesum et ligauerunt eum. manipulus tamen per idcirco planetam prout uenit romano pontifici imitari. quod etiam a pluribus obseruatur. de quo in quarta parte sub ii. de confessione dei. **N**otandum autem quod diaconus et subdiaconus pontifici idcirco et exultant se sacris vestibus sine manipulo fuerunt. **P**rimo ut expediret et liberi admistrent. **S**ecundo ad notandum quod in tali obsequio non sunt fructus querere temporalis. quod quatenus per manipulum significatur iuxta illud psalmi. **U**enientes autem uenient etc. **R**ursus dum pontifex se induit et exiit diaconus stat a dextris et subdiaconus a sinistris. quod diaconus ex ordine suo ad fornicia et perfectiora quod per dextram significatur assumit quod subdiaconus

¶ De casula seu planeta.

Protermo super
Quod uel vestes induit casula quod quia puala dicitur. et a grecis planeta vocatur a planando quod est error. quoniam arrabundo eius lumbus super brachia eleuatur significans caritatem sine qua sacerdos sic es sonas aut cibulum timet

Sicut ei caritas opit mltitudiez pñōrū
et oīa legis et pphēaz mandata pñet
dicēte aplō **P**lenitudo legis ē caritas.
sic et hec vestis cūcta planat et oīa alia ī
dumēta intra se claudit et pñet. de cari
tate dicit apls **N**obuc excellētiorez viā
vobis oīdo **S**ilinguis hoīm loquar et
āgelorum. caritatē āt nō habēā nūl sū
Et itē **S**i fidē habēā vt mōtes trāferā
caritatē āt nō habēā nūl sū **D**ec si qdē
ē vestis nuptialis de q dñs inqt in euā
gelio **A**mice quō buc intrasti nō bñs ve
ltē nuptiale **S**ine hac āt nūqz sacerdos
debet suū officiū exercere. qz ip eū decet
in caritatis vinclo pmanere **P**er hoc āt
q amict⁹ sup hos planete reuoluit inuitē
q op⁹ bonūz debet ad caritatem referri.
Nā finis pcepti ē caritas de corde puro
et pñcia bona et fide nō ficta. **Q**d vō ca
sula in extēsiōe manuū in āteriorēz et p
teriorēz ptē diuidit. significat duo brachia
caritatis. s. ad deū et ad primū **D**iliges
inqt deū tuū etc. **I**n his duob⁹ mādatīs
pēdet tota lex et pphēte **R**urs⁹ latitudo
planete latitudiem significat caritatis q et
vsqz ad inimicos extēdit **A**n latū māda
tū tuū numis. **D**ue qz plicature sinistre
vicz et dextre sunt duo pcepta caritatis.
scz amor dei et primi **D**uplicat etā āre
pect⁹ p qd cor et int hūeros. p qz opa ex
pmunt. et in eis vestimētū ipz duplex et
fictur. qz sic dēm⁹ bona opa foris oīdere
primis vt eadē int⁹ in corde corā dño ī
reg suem⁹ **C**aritatē enī debem⁹ habere ī
corde et ope. it⁹ et foris. **R**urs⁹ an pect⁹
duplicat. quā p caritatē bona volūtas
et scā cogitatō generat **D**uplicat etā
int hūeros. qz p illā aduersa a priis et ab
aduersariis supportant **N**ob brachia ele
uat dñi bona opa caritatis opamur **N**ob
dextz dñi opamur bonū ad domesticos

fidei. ad sinistz dñi extēdit etā ad inimicos.
Nobuc triplicat in brachijs. in dex
tro qdē dñi fidelibus monachis clericis
et laicis subuenimus. **I**n sinistro dum
infidelibus. s. malis xpianis. iudeis et
paganis necessaria mltam⁹ **P**er casu
lā qz recte opa iusticie designāt. iuxta il
lud **S**acerdotes tui iduāt iusticia. **S**a
ne sacerdos suū agēs officiū nōz casulā
exuere qz pñcipiēte dño. leui. xxi. **N**ō licz
ei egredi de sanctis. s. rebus vel pceptis
Porro fm qd capiti. s. xpo pueniūt. ca
sula magni sacerdotis ē ecclia vniuersa
lis de q dicit apls **Q**uotqz in xpo bap
tizati estis xpi induistis **P**ocē illō aaron
vestimētū cui⁹ in orā descēdit vnguētū
sca capite descēdit in barbā. et a barba d
scēdit in orā. quā de plenitudine spūs ei⁹
nos oēs accepim⁹. pmo apli. p modūz
ceteri **Q**z āt casula vnica et intēg et vndi
qz clausa ē significat fidei vnitatē et intēg
tatē **V**erūm in extēsiōe manuū in āteri
orē et posteriorē ptē. qdāmodo diuidit.
designās et antiqm ecclāz q passiōez xpi
pcessit et nouā q passiōez xpi subsequitur
Nā et q pibāt et q seqbant clamabāt di.
Glanna filio dauid bñdict⁹ q venit in
nomine domini **D**ec etiam vestis repre
sentat purpureum vestimentum q mili
tes circūdederunt hiesum. iob. xix. a

De caligis et sandalijs.

Superius de sex
ornamentis tam sacerdotibus
qz episcopis pñmibus dictū
est. nunc autem de nouem pontificū spe
cialibus dicendum restat **E**t pri⁹ de ca
ligis et sandalijs videamus **V**estimen
tum autem pedum nō habuit originem
ab aaron quiduntaxat in iudea puer
sabab⁹ **I**oqz necesse nō habuit. s. ab aplis
q b⁹ dictū ē **E**ntes docete oēs gētes nisi

forte quis dixerit q' calige et sandalia in locum femoralium succedunt. **Celebra** tui igit pōntificis pedes. interea dūz dīcunt qnq3 psalmi in pparatiōe euāgelij pacis. caligis et sandalijs calceant qru3 pūcritudiez āmirabat ppheta d. **Qua3** pōiōi pedes euāgelizantiū pacē euange lisantiū bona. **Uñ** apl's ad ephē. **Calcia** ti pedes calciamentis vītutū. **Et** in euan gelio legit dñm misisse discipulos suos sā dalijs calciatos vtiq3 in pparatiōe euan gelij pacis. **Si** n. calciati n̄ esset. quō sup serpetes et scorpiones calcare potuissent. **Cogitē** igit epi cur ita calciati sunt imi tent eoz exēpla qz imitant calciamenta. **Si** qdē p peds puenient affectu itelligit tur. **Debēt** nāq3 habere affectu et desid/ ria calciata. ne puluere tēnoy seu tem poraliū maculent. **P**er hmoi q3 calcia mētū phibitō pedū3 pgrue intelligit. ne vic3 ad illicita festinet. **Quia** vō affectus facili9 inficiunt et maculāt tpe pspertita/ tis qd p dextz q3 tpe aduersitatis qd p sinistz itelligit. iō vt maior pīctō citius occurrēdū oñdat a dextro pede pōtifer icapit calciari. **P**rius tñ q3 sandalia pe dibus iponant calig induit vsq3 ad ge/ nua. ptefīs. ibiq3 pstrictis q3 predicator pedibus suis rectos dbet facere gressus suos et genua debilia. roborare. **Ma3** q fecerit et docuerit hic magn9 vocabitur in regno celoy. **Calige** q3 iacinctini. i. ae rei seu celestis coloris dñotāt q celestes debet habere peds. i. affectu et firmos ne claudiket. s3 dicat pfortamī pusillāimes. **Et** pñter sandalia pedib9 iponunt q sic vocant ab herba vel sandarico colore q depingunt. **H**abēt āt desubē itegrā solēā desup vō coriū fenestratū. q3 gressus p/ dicatoris et sub9 dñt esse muniti ne pol luant tēnoy iuxta illd dñicum. excutite

puluerē de pedib9 vris. et sursum apti qte nus ad pgnosceda misteria seu celestia reuelēt. iuxta illd ppheticū. **R**euela oculos meos et co. mi. de le. tua. **I**n hoc q3 q desup apta sūt q corda sp ad deū erecta habere et oculos mētū ad ea q sursum sūt apire debem9 significat. **Qd** etiā sub9 so. lida sunt significat q mētē in tēnoy obtu/ sa3 habere debem9 nec debem9 qrere bñ dictō3 esau q in tēnoy ē. s3 iacob qē in cel/ **R**ursus q sandalia in qbusdā locis ap/ ta. et in qbusdā integ seu clausa sūt. desu/ gnāt q euāgelica pōicatiō nec oib9 reue lari nec oib9 abscondi debz iuxta illd. vo/ bis datū ē nosce misterii regni dei. cete/ ris āt i pabolis. **E**t nolite factū dare cani bus. neq3 margaritas spargere añ por/ cos. **S**andalia q3 interi9 qnq3 ex cono al bo sūt. q3 necesse ē intēdē3 cādida et cō/ sciētā purā corā deo habere. et exterius nigz apparet. q3 pōicatorū vita ppter tri bulatiōez h9 mōi nig et despecta seculari bus videt. qñ3 etiā rubeū ad votū marti rij designat. et qñq3 diuersis coloribus variatū. in q vritū varietas qb9 ornat9 eē debet significat. **L**ingula vō a corio sep atasupra pedē p surgēs liguas eoz qui pōicatori bonū phibēt testimoniū signi/ cat. q qdāmodo a spūaliū puerlatōe sep atū sūt. **S**cdo lingula ipa spūaliū lingua ē q pōicatorē in op9 pōicatoris introdu xit. **T**ercō etiā ipi9 pōicatoris linguaz de signat. **L**inea vero ab ipa lingula vsq3 ad finem sandaliū per mediū meius proce dens euangelicam perfectiōem desigt. **L**inee vero ab vtroq3 latere procedētes que in fine sandaliū ad ipam lineam me diam referuntur ibiq3 terminantur. le/ gem figurant prophetīcam que in euā/ gēlio recapitulāt et iō ēminat. **S**upior q3 ps sandalioy p qm pefinoducit varijs

consuit funicul' ne duo eius cornua de
fluant seu abinuicem disungantur. ad
notandum q' predicator seipsum varijs
alligare debet virtutibus atq; scripture
sentencijs ne ipi' in secula ab his q' exte-
rius lucet corā altissimo disūgāt. Ipa q's san-
dalioy ligata significat q' p'lat' q' buc illuc
q's discurrere bz. gress' mētis firmare d's
cū in t'bis p'sat. **Q**uo corripit bucatq; il-
luc maib' ducit ut sandalia firmet' z liget
significat q' p'dicator sic firmo gressu i'cedo-
re d's. ut nulli oneros' existat. z ne in via
mūltādo officiat. nā frustra velocit' currit
q' p'usq; ad metā pueiat deficit. **D**istice
ei sandalia cursu p'dicatoris significat. q'nq;
t'n sandalia n' ligat. q' xpi incarnatio aliqn
hūanis sensib' apta ē. ut ē pānis iuolui
et in p'sepio poni. **A**liqn v'o corripit san-
dalijs superogāt. q' scriptū est. **Q**uāq;
superogaueris ego cū rediero reddā ti-
bi. **P**ot' etiā dici q' calige significat illaz lo-
tōez de q' dñs ait. **Q**ui lot' ē n' idigz nisi
ut pedes lauet. **E**z q' n' sufficit mūdicia
cordis absq; paciētia p'secutōis ideo se-
quūt cētones rubei q' martiriū figurant.
Quiāt in cord' mūdiciā z in voluntate si-
op' fuerit habuerit paciētiā secur' acce-
det ad p'dicatōz q'm sandalia d'signat apli-
ca. **P**orro s'm q'd caput. i. xpo pueniūt
sandalia aliud d'signat. pōnifex ei in altari
officō capitis sui. i. xpi cui' ē mēbz rep'n-
tās p'sonā duz pedib' assumit sandalia.
illō icarnatōis dñice calciamentū inuauat
de q' dñs ait in psalmo. **I**n ydumeā extē-
dā calciamentū meū. i. in gētibz notā fa-
ciā icarnatōez meā. **V**enit ei ad nos cal-
ciata diuinitas ut p nobis dī fili' sacer-
dōtō fugeret. **P**er ligulas aut' qbus pe-
dib' ipa sandalia p'strigūt illō idē accipi-
mus q'd p'calciamenti corrigiā iob. bapti-
sta significauit cū ait. **C**ui' n' lū dign' cor.

cal. soluere. vnionē vicz ineffabilē et copu-
lā corpālē insolubilē. qbus vbi diuinitas
nrē se carni pūxit. **S**ane mediātib' cali-
gis pedes sandalijs pūgūt. qmā aīa me-
diāte carne diuinitas ē vnita. sicut ei pes
corpus sustētat. ita diuinitas mūdū gu-
bernat. **A**n odorate scabellū pedū eiul. q'
niā sactū ē. **V**erū s'm decretū greg. diaco-
ni n' dñt vni cōpag. i. sandalijs neq; ma-
nupulū. calciamentis ep'alib' absq; indul-
gētia sedis aplice spālī. **P**lū enī vtebanē
q' eoz erat discurrere p comitatum. **H**o-
die ergo nec ipi nec sacerdotes vnt. sed
ep'i solū. ut p' varietatē sandaliōy notetur
varietas officōy. **P**reterea ep'i hnt p' ple-
bes discurrere. sacerdotes v'o domibz
stias imolare. **C**lerici āt romane ecclē ex-
p'cellēde p'stātū ipatoris vni possent cal-
ciamētis cū vionibus. i. cādido liteamie

De succinctorio et orali

De succinctorio nil
aliud dicim' q's q'd sub zona et
cingulo ut in p'heio huius p'tis
dictū ē. **S**ane romanus pōnifex post al-
bā et cingulū assumit orale q'ndā vicz lun-
donez. q'd caput q' in modū veli iponit
et replicat sup' hūeros et an' pectus lega-
lis pōnificis ordiez sequēs. q' post lineam
strictā z zonā iduebat ephor. i. sup' hūera
le cuius locū mō tenz amictus. **A**ssumit
etiā crucē quādā catenul' i'feriaz quaz a
collo suspēdaz sibi statuit an' pecc'. qmā
z legal' pōnifex laminā aureā gerebat in
fronte p' q' pontifex iste crucē gerit in pe-
ciore. et sic signo crucis aurea lamia cel-
sit. **I**stā misterium quod in q'tuor l'ris
aurilamina continebat. in quatuor par-
tibus forma crucis explicuit. iuxta q'd in
q't apl's. **U**t p'phēdatis cū oib' scīs q' sit
brūtudo et lōgimdo. q' sublimitas z p'fū-

dñi Sacramētū ergo qđ ille tūc p lamias
pferebat in frōte. hoc iste iā recōditi mē-
te. nā corde credit ad iū. ore. a. cō. f. ad sa.
Et fm biero. **A**uro leg sanguis euange-
lij p̄ciosiorē Crucē qđ statuit sibi añ pe-
cc̄ ad designādū qđ ait apls. Glificate
deū et portate in corpe vřo. **I**mponēdo
ār sibi et deponēdo crucē illā osculat. ad
notādū qđ xpi passiōez qđ pillā significat cre-
dit et p̄fiteat qđm repñtādā i officio mis-
se se pat.

De tunica

Est appositam

Prolā pōtifer iduit tūicā qđ ali-
bi subtile. in leg: vō pōderis
.i. talaris dicebat. significatē pseueratiā.
An ioseph inē frēs suos talarē vestē de-
scribit habuisse **C**ū ei ceterē vřutes i sta-
dio curāt pseueratiā tānū brauiū accipit
qmā qđ pseuerauerit vsqz i finē hic salu-
erit **A**n p̄cipit **E**sto solis vsqz ad mor-
tē. et dabo tibi coronā vite **R**urs⁹ iō p-
albas tūica iduit. qđ sicut p albā castiga-
tō corpis. ita p tūicā vřutes iūme intelli-
gūt. qđ sp̄s habere pfect⁹ **P**orro tūica
ñ cingit. qmā fm sui formā iter ñ ipedit.
sicut vřutes pillā designatē libez iter ad
p̄teplatōez dei p̄bēt. s; alba cingit proue
sub cingulo dictū ē **I**n v. te. erāt due tūi-
ce vicz bussina. et iacinctina. exo. xxxix. c.
Et hodie etiā qđā pōtīfices duab⁹ vřutē
ad notādū qđ p̄pūm ē eoz habere scām
duoz testamētōz. vt sciant de thesauro
dñi. pferre noua et vetera. siue vře ostē-
dāt diacones ⁊ sacerdotes **P**retea vna
qđ eaz typū p̄pūz gerit qmā alba qđ bis-
sina siue linea ē castitates significat. vt sub-
ti. de alba dictū ē **P**rima etiā tūica si se-
rica ē. qđ originē tradit ex vřimib⁹ qđ sine
coitu creat. castitatē et hūilitatē demon-
strat **S**ecda tūica qđ iacinctina ē ē d; sicut
et oli erari. i. colonis lapidis iacincti qui

etheris serenitatē imitat. scōs significat ce-
lestia cogitantes et imitantes siue celestem
puerlatōz. sicut enī lapis ille colorē cum
serē mutat. nā in sereno aere seren⁹ et in
obsuro pallidus ē sic spāliter decz ep̄m
gaudere cū gaudētib⁹ et flere cū flētib⁹.
Si āt illa alteri⁹ coloris fuerit. fit et alte-
ri⁹ significatōis **C**etēz pōtifer vñā tūicam
sub alia iduit. ad notādū qđ sicut coopta
tūica a ip̄lo ñ videt s; tānū a clericis sciē.
ita et rō sublimiū et vřutes qđ pfect⁹ sp̄
habere debz qđ pillā significat patere ñ dñt
oib⁹. s; maioribus et pfectis **P**orro fm
qđ capiti. i. xpo p̄ueit hec vestis qđ in ve-
teri sacerdote iacinctini colonis erat ⁊ ha-
bebat p fibrijs malapūica cū tinnabul-
aureis a b inferiori pte d̄pēdētia. vt pō-
tifer totus vocalicedet. put dicet sub ti.
d legalibus idumētis. celestē xpi doctri-
nā insinuat c⁹ noticiā habuerūt oēs qbus
d; p p̄phetā **I**n mōtē excelsuz ascēd tu qđ
euāgelizās siō **P**recipue tñ hāc tūicam
hūit euāgelice tertrix doctrie sapiā di te
f⁹ xps. et dōit illā aplis suis **O**mīa iqt qđ
audiuiā prē meo nota feci vobis **H**anc
g⁹ significauit illa tūica dñi quā milites
scidēre noluerūt eo qđ eēt icōsulit d̄sup cō-
texta p totū. dānū fore maximū extiman-
tes **I**n qđ significatū est qđ dānos umsit si qđ
doctrinā euāgelicā hēresib⁹ scidēre moli-
ant. **S**ubdiacon⁹ qđ vřit tūica de qđ ille.
tractatu dicet.

De dalmatica

Ontifer in me

Ponate sup tūicā dalmaticā ⁊ vř-
stis fm iñstitutōez siluestri pape
qđ ab icōsu rili dñi tūica ⁊ ap̄loz colobio
credit mutuata. stāt colobiū vestis sine
manicis prout in cuculla monachali ap-
paret **S**ed siluester papa in dalmaticāz
vertit latas manicas addendo et i sacri-
ficijs altaris portādā iñstituit **P**icia ē āt

Dalmatica. eo q̄ in dalmacia et p̄ om̄ia
alia idumēta sacerdotalia sit repta. hoc
sui forma significat largitate eo q̄ largas
h̄z manicas et p̄tēlas. **U**n̄ fm̄ aplm̄ opt̄
ep̄m nō ēē īp̄is lucricupidu3 s̄ hospita/
lē. **N**ō ergo manū habeat ad dandū col
lectā. et ad recipiendū porrectā. s̄ illd̄ effi
ciat qd̄ p̄pheta suadet. **F**rāge esuriēti pa
nē tu. **z**c. **E**t ob hoc forte diaconi sp̄aliter
vnt̄ dalmaticis. q̄ p̄ncipalit̄ electi sunt
ab aplis ut mēsis ex officio ministrēt. **C**e
ter̄ dalmatica diaconi āpliores h̄z maī
cas q̄z tunicella subdiaconi que alicubi
subtile vocat̄ q̄ ip̄e āpliozem habere de
bet caritatē q̄z subdiacon⁹ p̄p̄t maī do
nū. **P**ōnificis etiā dalmatica latōres h̄z
manicas q̄z diaconi ad notādum q̄ ip̄e
maḡ ē expedit⁹ nihil h̄ns qd̄ ip̄ius ma
n⁹ p̄strigat. q̄ p̄ celestib⁹ oīa d̄z largiri
caritas enī et extēdit etiā vsqz ad inimi
cos. **H**ēpe tunicella subdiaconi dalma
tica diaconi. et casula p̄sbiteri succedūt ī
locu3 tūce iacinctine q̄ erat colonis cele
stis. i. aerei. ad notādū q̄ oēs mīstri alta
ris celestē dñi habere p̄uerlatōz. lic̄ fm̄
maī et min⁹ qd̄ notat latitudo vel strī
ctura maīcas dalmatice et tūcelle ut p̄
missus ē. **Q**uia igit̄ sacerdos maxie d̄z ēē
ad celestia expedit⁹ iō hec ornamēta ge
rit nec aliqd̄ gerit brachia strīgēs. **E**p̄us
aut̄ siml̄ vnt̄ et dalmatica et tūcella oīm
ornamētis ut oñdat se p̄fecte oēs habere
ordines tāqz q̄ eos alijs p̄fert. minores
sacerdotes eos nō p̄ferūt. et iō illa n̄ por
tāt. q̄b⁹ sufficit vnū qd̄ celestē significat cō
uerlatōz. **P**reterea pōnifer in ornamē
tis atqz officio maḡ exp̄sse gerit similitudinē
saluatoris q̄z simplex sacerdos. et maḡ
sibi p̄ueniūt ornamētorū significata. iōqz
plurib⁹ vnt̄ ornamētis. **D**ebz at dalma
tica habere duas lineas coccineas hinc

inde añ et retro a sumo vsqz ad deorsus
ut pōnifer oñdat habere feruore3 carita
tis ad deū et ad primū in p̄spis et in ad
uersis iuxta veteris et noui testamēti p̄
ceptū qd̄ est. **D**iligēs dñm deū tuū ex to
to corde tuo et primū tu. sicut teip̄. **U**n̄
iob. **C**arissimi nō mādātū nouū scribo
vobis. s̄ mādātū vet⁹ qd̄ ab ur̄o h̄n̄stis.
Et itez mādātū nouū scribo vobis. **z**c.
Qūqz linee purpuree sūt significātes fidē
sanḡnis xp̄i in vtroqz p̄plo necessaria. **I**n
sinistro q̄z latere dalmatica fimbrias loz
let habere solitudines vite actiue signi
cātes q̄s ep̄us p̄ subditis suis d̄z habere
iuxta qd̄ dicit apl̄us. **P**reter illa q̄ extri
sec⁹ sūt istātia mea q̄ridiana solitudo
oīm eccl̄ay. **P**er dextrū vō lat⁹ qd̄ fibr̄is
caret notat̄ p̄tēplato celestū sine solitu
dinib⁹ et q̄eta a multiplicitate p̄batōnū.
Adbuc qd̄az dalmatice. xv. h̄nt fibr̄as
añ et retro. q̄. xv. p̄s. in ve. te. q̄i q̄ndeci ḡ
d̄ exēūt d̄ tramite caritatis. et xv. rami li
mit̄ in no. te. excresecūt de ope caritatis.
Verbi gr̄a **C**aritas patēs ē. **z**c. vsqz cari
tas nūqz excidit. **U**lq̄ vō h̄nt. xxviii. añ
tondē retro. vbi septiformis sp̄us ē octi
es repetit⁹ q̄ replet octo māeris laudā
tū deū. s. reges et p̄plos. p̄ncipes et iudi
ces iuuenes et v̄gies. seniores et mīores.
Rurs⁹ ī dalmatica varietas ē sine scissu
ra. q̄ lic̄ varia religiōis opa ap̄d deum
agāt. tñ in votis n̄ discrepant̄. **z**te apta ē
a laterib⁹ sub a scellis īsinuās illi q̄ eā in
duit ut xp̄i q̄i latere lācea p̄forat⁹ ē vesti
gia imitēt. **A**dbuc dalmatica formaz cru
cis p̄tēdit. vñ p̄ eā xp̄i passio figurat̄. **I**ō
q̄z īmisso officio portat̄ vbi xp̄i passio re
p̄ntat̄. significat etiā dalmatica scāz religi
onē et carnis mortificatōz atqz sublimū
rationem. **A**lba dalmatica scāz et imma
culatā significat vitā. rubea maritū. alba

vo ope polimitico variata notat mudi-
cia et vntu varietatez. et e aurifilio ad
ornata iuxta illd. astitit regina a dextris
.t.in. v. deau. Porro fm qd capiti sez
xpo couenit dalmatica sui forma latam
et largā xpi mias significat quā ipse p cete-
ris docuit et ipendit. Estote inqt miseri-
cordes sicut et pat vester misericors est.
Bri nāqz misericordes qmā ipsi miseri-
cordia psequent. Hic ergo samaritan?
ille primus noster. q fecit nobiscū miam
supinfudēs vulneribus nostris vinum
z oleū. Nā p viscera misericordie dñi di
nostri visitauit nos oriēs ex alio qñ ex
opibus iusticie nostre q fecim⁹ nos sed
fm suā misericordiaz saluos nos fecit.
Pro pctoribus venit vt de peccatis ve-
niā indulgeret. Misericordia inqt volo
et nō sacrificiū. Legit in canone greg. q i
pmitiua ecclia nō licebat epō vel diacon⁹
no vt i dalmatica absqz idulgētia sedis
aplice spālī. Sane dalmatice tpe aduēt⁹
dñi a diaconib⁹ inēmittunt qmā qñ ali
q claritas sacri ordinis ad tpus inēmit-
tē clari⁹ resplēdet et auidi⁹ sumit qñ re-
sumit in animis deuoroy. qz qd rarū est
magis appetit. Rursus in aduētū diacon⁹
nō vnt dalmatica. nec subdiacon⁹
tūica qz lex quaz subdiacon⁹ significat āte
īcarnatōez dñi euāgelij ornatu carebat
et caritas euāgelij quā diacon⁹ significat.
nōdū apparuerat. Vel qz nōdū venerat
q veste innocēne z immortalitatis nos idu-
ere debebat. iō vestes leticie dimittunt.
Utunt āt tūc casulis. de qī scda pte sub-
ti. de diacono dictū ē. In ieiunijs tñ pen-
te. p̄t diacon⁹ dalmatica vti.

Be cirothecis

Quia pleriqz bo-
nū op⁹ qd faciunt inani fauo-
re corūpūt. iō statim post indu-

tā dalmaticā pōrifer iuxta ritū apłorum
man⁹ opit cirothecis vt nesciat sinistra
sua qd faciat et⁹ dextera. Per cirothe-
cā ergo cautela pgrue designat q sic facit
op⁹ in publico q intēdēz p̄ninet in occul-
to. Nā z si dñs dixerit. luceat lux vrā co-
rā boib⁹ vt videāt opa vrā bona. z glo-
rificēt patrē vestz q in celis ē. ad qd etiā
dñgndū cirotheca circulū dñsup bz aure-
us. ipe tñ p̄cipit. Itēdote ne iusticia vrāz
faciat corā boib⁹ vt videamini ab eis
alio qñ mercedē nō habebitis apd p̄em
q in celis ē. Nā ergo qñqz velāt ciro-
thecis et qñqz dñnudant. qz bona opa in
idū ad vitādū vanā gliaz occultant. z in
idū ad edificādū prios p̄palant. Būt āt
icōsultes. qmā actōes pōnficis fidei rez
cte dñt eē p̄cordes. Per cirothecas qz in
manib⁹ exēpla scōz q in opib⁹ bñda sūt
intelligunt. q opa ab oī in qnamē tomū
data sūt ne modicū fermētū totā massāz
corūpat. Per ipas vō cirothecas albas
castitas et mūdicia denotat. vt man⁹. i.
opatōes sūt mūde. et ab oī sorde immu-
nes. Porro fm qd capiti. i. xpo pueniūt
cirothece sūt edoy p. llicule. qz maibus
iacob rebecca circūdōit. vt pilose man⁹
silitudiez maioris exp̄meret. Sane pell-
edi est silitudo pcti. qm rebecca mater. i.
spūscī grā maib⁹ veri iacob. i. opib⁹ xpi
circūdōit. vt silitudiez maioris. i. pōis ad
scōs exp̄meret. xpc ei silitudiez pcti sine
pctō suscepit vt īcarnatōis miltitū dya-
bolo celaret. Nā ad silitudiez pctōz elu-
rit et silituit. doluit et xpauit. dormiuit
et laborauit. Nā cū ieiunassz. xl. dieb⁹ et
xl. noctib⁹ ac p⁹ ea esurissz. accedēs ad il-
lū dyabol⁹ eū ad silitudiez pōis a de tē-
ptare tēptauit. sz q p̄mū vicezat eis dē mo-
dis vice⁹ ēa scdo.

Be Bitra

Postquam episcopus planetam induit mura loco cidaris seu tiare seu infule capiti eius imponit iuxta illud **G**lia et bonore coronasti eum domine **E**t papa coronatur frigidum. lorum super humerale. clamide purpurea. et tunica iacinctineam habet ex concessione postquam impatoris **M**itra autem scias utriusque testamenti designat **D**uo namque illius cornua duo sunt testamenta. antequam novum. posterius verum. quod duo episcopi memorant debet scire. et illa quoque duplici cornu fidei inimicos ferire. **V**ideri debet quod subditus episcopus cornutus sicut et moyses de monte sinai descendens. et duas tabulas testamenti tenens. apparebat cornutus aaron et filijs israel ex sermone simonis dei. put legisset. xxxiii. ca. **Q**uidam autem heretici mitram et eius cornua et episcopum illam ferentes condemnant inducentes infamem suum errorem. quod iohannes ait in apocalypsa. **V**idi aliam bestiam ascendente de terra. et habebat cornua duo similia agno. et loquebatur sicut draco. **D**ue vero fimbrie posterius dependentes spiritus et littera sunt **P**er duas quoque fimbrias seu linguas notatur quod prius esse debet tam in multico quoque in historico sacre scripture intellectu. in quibus summis sunt fimbrie rubei coloris denotantes eius promptitudinem ad fidei et sacre scripture defensionem etiam usque ad sanguinis effusionem **Q**ue super scapulas pendet. ad notandum quod id quod predicat ore. ostendere debet opere. quod enim scapulis nulla pars altior est ad opus siue offerendum. id recte per eas opus intelligitur **C**irculus aureus qui posterius et anteriore mitre plectitur preter indicat quod omnis scriba doctus in regno celorum de thesauro suo novum et vetera perferre debet **C**aveat ergo diligenter episcopus ne prius velit esse magister quam novit esse discipulus. nisi cecus cecum du-

xerit ambo in foueam cadant. **S**criptum est ei per prophetam. **T**u scias repulisti et ego te respellam ne sacerdos fungaris mihi **N**on incompetens etiam mitra quod in altum de sui forma producit altitudinem sapientie designat **D**ebet enim episcopus sic subditos scientia excellere. ut ipsi propter ceteri merito grex dicantur. **D**ue pendule ex posteriori parte designant duplicem memoriam **P**rima est actuum divinum ne celebrando ea preteriens puniatur. **U**n et in vestimento. sacrificium oblatum abiebat tintinnabulis ut per eorum sonitum recipere dignum vel repelleret indignum ab angelis ad custodiam templi posito **S**ecunda est peccatorum suorum ut de illis propugnaret. **M**itra etiam quod quinquaginta linea est et alba castitatis candorem mundicie quoque signat **U**n hoc ornamentum multum capiti necessarium erat in quo quinquaginta sensus corporis viget. quibus corruptis facile castitas violatur **S**unt etiam nonnulli dicentes quod mitra pontificis spinam coronam signat. et inde est quod diaconus in officio misse in quo pontifex christus in passione figuratur. mitram illi imponit et deponit. quod ipse ex officio suo habet evangelium legere ex quo christus spinis legitur coronatus **D**uo cornua sunt duo caritatis precepta. pontifex igitur mitram accipit. intellegendum quod quinquaginta sensus a mundi illecebris custodire debet duorum testamentorum precepta. et duo caritatis precepta impleat. ut coronam percipere mereatur eternam **C**eteri vero sacerdotes et clerici generaliter caput nullo preterunt ornamento. licet in festis sint in toto alio corpore subornati. tamen quod novum est plenum gaudium nostrum. gaudemus enim non in re presentium. sed in spe futurorum. tamen quod ad hoc tendimus ut deum nudam facie contemplantur. **G**ane mura aurifrisiata vestimenta a pascha usque ad adventum et a nativitate domini usque ad septuagesimam in omnibus festis duplicibus et novem lectionum totum annum nisi in festo uno

centus. put dicit sub ti. de colorib⁹. et in
dñicis p^odictor⁹ t^opm. et generalit⁹ qñcun
q³ gl^a in excelsis et te deū laudam⁹ dicit⁹
tur Cū eni illa dicant in festiuis diebus
in q^ob⁹ v^orit⁹ et gaudiū generale vel spā
le capitis vel mēbroz ad memoriā re
ducim⁹ vt dicit in p^ohemio. viij. ptis me
rito tūc mitra aurifrisiata vtimur q³ au
rum et gēmaz nitor gaudiū repñtat In
dieb⁹ v^o ieiunioz nō ē ea vtēdū vt seq⁹
q³ cū dies illi ordiati sint ad deleāda pec
cata. q³ sunt tūc ad memoriā reducenda.
nō sunt tūc agenda vel ferenda q³ gaudi
um s³ q³ pon⁹ hūilitatē et afflictōez desig
nant In alijs v^o t^opi⁹ regularit⁹ nō au
rifrisiata sed simplici vtēdū ē. vicz ab ad
uentu vsq³ ad natiuitatē. nisi q³ dñs pa
pa vtē aurifrisiata in dñica gaudeat. et
a. lxx. vsq³ ad pasca. nisi q³ dñs papa vtē
aurifrisiata in dñica letare hūit. p
ut dicit sub ti. de coloribus et etiā in qñ
ta feria cene dñi i officio misse tātū. z sab
bato scō in officio misse Itē in festis triū
lectōnū illius t^opis z in oib⁹ vigilijs qui
b⁹ ieiuniū celebrat. et in qñtuor t^opi⁹. et
in rogatiōib⁹. dñs tñ papa vtē in festo
scī marci in missa tātū Itē in officio defū
ctor⁹ Illō q³ notādū ē. q³ roman⁹ pōtifer
i signū impij vtē regno. i. corona ipiali
et in signū pōtificij vtē mitra. sed mitra
sp⁹ vtē et vbiq³ r. egno v^o nō sēp nec vbi
q³. q³ pōtificis autoritas z pōr ē z digni
or z diffusioz ē q³ ipial⁹ ptās. sacerdotiū
enī in iplo dei regnū pcessit. cū aarō pri
m⁹ pōtifer saulem p^omū regē pcesserit. z
noe nemroth. q³ sicut legit pncipiū regni
nemroth extint babilonis. noe v^o edifi
cauit altare dño et olocausta obtulit su
per illō Regno qdē non vtē nisi certis
dieb⁹ et locis. z nūq³ itra ecclias s³ extra
Porro s³ m qd capiti. i. xpo pueit mitra

pōtificis illō significat qd ppheta loquēs
de filio dicit ad patrē Gl^a et honore co
ronasti eū dñe zc. hoc ē itaq³ nomē qd ē
sup oē nomē vt in noīe ihū oē genu fle
ctat. cele. terre. zc. Itē et in aurea lamia
cidaris pōtif. cal⁹ sculpiū erat nomē dñi
tetragramaton cui⁹ mīsteriū declarabi
m⁹ in ti. de lega. idumētis Vt mitram
ergo capitis. xpi sumā illā honorificētiā
intelligim⁹. q³ p^opt diuinitatē debet. hūa
nitan. nā p^opt pedē adorat scabellū. ad
rate inq³ scabellū pedū ei⁹. qmā sanctū ē
Et nota q³ sicut ait zacharias papa ep⁹s
ad altare oratur⁹ accedēs seu altari as
sistēs vel orōes ad deū effūdēs mitrā o
ponit et baculū. q³ apls p^ohibz viros sca
pūte velato in ecclia orare vt reuelata fa
cie glām dñi p^oteplēt qñ v^o ad ip^olm se
puertit vt illi p^odicet. insignia p^ominatō
nis sue resumit An z moyses cāz ip^oli ad
deū p^ocab⁹. cāz v^o dī ad ip^olm gladijs alle
gabāt. Alio nota q³ qdā ep⁹i solēmē bñ
dicūt in missa et altare thurificāt depōsi
ta mitra. alij v^o cū mitra in capite. Vtri
m⁹ ea rōe mouent. q³ solēmē bñdicendo
vice dei fūgunt. et deus p^ocoz mīsteriūz
bñdicat. nume. vi. in fine vbi d⁹. Inuoca
būt nomē meū sup filios israel et ego bñ
dicā eis Altaris v^o thurificatiō sig⁹ orō
nes. apoc. viij. Ascēdit fum⁹ incēsoz de
orōib⁹ scōz Quia ergo. in orōnib⁹ cāz
plebis ad deū agit. iō cū reuerētia mitra
vicz depōsita illō agere debet Secundi
v^o attēdūt q³ bñdictiō et thurificatiō nō
sunt eēncialia ad p^osecratiōez corpis xpi.
s³ ad solēmūtatē p^oinēt. z iō ea cum mitra
agūt vt p^o hoc a simplici⁹ sacerdotib⁹
discernāt. q³ ius ei⁹ pl⁹ habeat ep⁹s q³ sum
plex sacerdos. in his q³ ad solēmūtatē p^o
nient vt in ornamētis z alijs. nō tñ in his
q³ ad p^osecratiōez ipaz spectāt. Itē hec ratiō

min⁹ sufficiens videt^r qm̄a fm̄ hoc mitra
inmissa deponeret nisi qm̄ vba ad qz p:
latōez sit spēs trāsūbstātiatō pferunt.

De anulo.

Anulus est fidei
sacramētū q̄ xps spōsaz suam
scāz eccliam subarrauit. vt ipe
d se dicere valeat. anulo suo subarrauit
me dñs me⁹ i bñs xps. cui⁹ custodes et
pedagogi sunt epi⁹ z plati. anulos pro si
gno in testimoniū hui⁹ rei ferētes de q:
bus spōsa di. in cantu. Inuenerūt me vi
giles q̄ custodiūt ciuitatē. Nūc anulum
dedit pat^r filio reuertēti fm̄ illō euāgelij
Date anulū in manu ei⁹. Ex q̄ euāgelio
anuli vs⁹ credit^r accept^r. Anul⁹ ergo pō
tificis integritatē signat fidei. vt vic⁹ ec
clesiā dei spōsaz sibi creditaz sicut se dili
gat. et sobriā et castā celesti spōso custo
diat iuxta illō Despōdi enī vos vni vi
ro vir. ca. zc. vt se meminerit non dñm
s⁹ pastore^m. De hoc spōso et spōsa ioban.
euā. di. Qui h⁹ spōsaz spōsus ē. amie⁹ at
spōsi q̄ stat et audit cū gaudio gaudet p
p^r vocē sponsi. Eps ergo vicari⁹ et ami
cus ē spōsi. q̄ si vicari⁹ ē z ipe qdāmodo
spōsus ē. Rurs⁹ antiq̄ lrās anulo sigilla
bāt. Nūc eps anulū portat. qm̄a scriptu
re misteria et ecclīe sacramēta pfidis si
gillare et bñilibus reuelare debet. Por
ro fm̄ qd capiti scz xpo pueit anulus di
giti donū significat spūscī. digit⁹ enī arti
cularis atqz distinct^r spūm̄ factū insinu
at fm̄ illud digit⁹ dei est hic Et alibi Si
ego in digito dei eicio demonia filij ve
stri in q̄ eiciūt. Anul⁹ at aure⁹ et roūd⁹
pfecōz donoz signat. quā sine mēsurā xps
accepit. qm̄a in eo plenitudo diuinitatis
corpali^r habitat. Nā q̄ desursum venit
sup oēs ē. cui de⁹ nō dedit spūm̄ ad men

suraz di. Sup quem videris spiritum
factū descēdētē et manētē sup eū. hic ē q̄
baptizat. nā req̄scet sup eū spūs sapie et
intellect⁹. Ipe vō de plenitudine sua fm̄ dis
ferētes donatōes distribuit. alij fm̄ apo
stolū dās fm̄onē scie. alij grāz sanitatuz
alij opatōez vītutū zc. Qd⁹ z visibilis pō
tifer imitat. alios in ecclia pstitūēs sacer
dotes. alios diacones. alios subdiacōes
et bñōi. Nō igit^r ab re in epi digito gem
mat⁹ fulg^r anul⁹ p cui⁹ misterii dantur
fulgida carismata grāz. De anulo spon
se satis dictū ē in. j. pte sub ti. de ecclīasti
cis sacramētis.

De baculo pastorali.

Baculus pastora
lis. correctōne pastoralē signat. p
pter qd a psecratore d^r psecra
to Accipe baculū pastora^m officij vt sis
in corrigendis vicij pie seuiēs zc. De q̄
di. apls In vga veniā ad vos. Virga er
go pastoralis pās intelligit sacerdotat^r
qm̄ xps eis pūlit qm̄ aplōs ad pōicādū
misit precipiēs eis vt baclos tollerēt. Et
moyses cū vga missus ē in egiptuz. De
hoc in pma pte dictū ē in ti. de psecratōi
bus. Bacul⁹ ergo a lege et euāgelio sūnt
q̄ et vga pastoralis z saba^m z pedū z fe
rula nūcupāt. moyses ei ex mādato dñi
vgā hūit q̄ tribilia fecit i celo et in t^ra et
imari. qz cibū d celo. potuz d petra. pdu
xit. et gregem ad t^ram fluentem lacte et
melle minauit. Adhuc p baculū doctri
ne autoritas intelligit. hac enī infirmis
stentāt. inq̄nt corripūnt. errātes ad pñiaz
trahūt. vñ et pedū vocat. qd ē lignum re
curuū q̄ pastores pedes retrahūt aialū.
Sane qñz bacul⁹ ex osse et ligno pficiē. q̄
cristallina et de aurata sperula pūgunt^r
os sup⁹ recuruat. lignum inferi⁹ ferro

acuit modice tñ recōdit **S**iquē os ē du
ricia legis. lignū māsuētudo euāgelij. q̄
duo iuncta sūt sperula diuinitatis hiesu
xpi. vel os seueritas. lignū pōnificis ē le
uitas q̄s iūgit in iudicō p caritatē. **N**az
seueritas vel misericordia multuz desti
tuit si vna sine altera teneat. **A**d qd de
signū ferū obtūdit qz iudiciū misicor
dia tpat. bacul⁹ recuruat cūz penitētes
ad penitētiā reuocant. **A**liqñ incurua
tura caput format. qñiaz ad deū puer
lis vita etia pmittit. **Q**ñ etia incurua
ta scribit. cū irat⁹ fueris misericordie re
cordaberis. ne ob culpā gregis ira turbz
in pastore oculū rōnis. **A**liqñ in speru
la scribit hō. vt pōnifer se hōiez memoreē
et de piatē collata nō eleuet. **A**liqñ etiā
iuxta ferū describit pce. vt in disciplina
subditis pcat et misericors a mīa miseri
cordiā psequat. **Q**z vō bacul⁹ ē acut⁹ in
fine. rect⁹ in medio. et reuert⁹ in sumo. d̄
sigt qz pōnifer d̄z pungere pigros regere
debiles sui recitūdie et colligere vagos
vñ vsus **C**ollige sustenta stimula vaga
moribida lenta **E**t reddēdo singula sin
gulis. vsus iste p̄tinet oīa pmissa. vel sic
Atrahē p p̄mū medio rege. pūge p mū
Roman⁹ at pōnifer pastoralī vga non
vñt. tñ p̄p̄t hīstoriā. tñ p̄p̄t mīsticā rōz
Hīstoria ē. qñiā beat⁹ petr⁹ apls marci
alē discipulū suū. qz dñs inter disciplos
pstituit cūz dixerit nisi efficiamini sicut
puul⁹ iste nō intra. zc. misit cū qbusdam
alijs ad p̄dicādūz germanis. q in via ad
xx. dietas d̄fūcto. frōto collega ei⁹ redijt
ad nūciādū hoc petro **C**ui petr⁹ ait. **A**c
cipe hūc baculū. et t̄gēs illū dic. **S**urge
in noie dñi et p̄dica. **I**lle vō in. xl. die
a tpe mortis illius tetigit euz. et surrexit
et p̄dicauit **E**t ita petr⁹ baculū a seremo
uit et subditis d̄dit nec recupauit **I**nnō

cen. vō papa. nj. scripsit in ecclie speculo
qz beat⁹ petr⁹ misit baculū suū eucharīo
.j. treuerorū ep̄o. qz vna cū valerio et ma
terno. ad p̄dicādū euangelū genu teuto
nice d̄stinauit **C**ui successit in ep̄atu ma
tern⁹. qz p baculū petri d̄ morte fuerat su
scitat⁹. qz baculū vsqz hodie cū mag⁹ ve
neratōe treueren. ecclia suat. et iō papa
in illa dyocesi vñt baclo. et nō alibi **P**si
stica vō ē rō. qz bacul⁹ in sumitate curu⁹
ē. q̄ ad attrahendū qd in romano pōn
fice necesse nō ē. qz null⁹ ab eo finalit di
uertere p̄t **P**reterea p baculū designat
coercō quā qz ceteri pōnifices ab hōie re
cipiūt. iō a suis supiorib⁹ baclos recipi
unt et hñt **R**oman⁹ vō pōnifer qz p̄tātē
a solo deo accipit baculū nō hz **P**orro
fm qd capiti. s. xpo puenit vga pōnificis
piatē xpi signat. de q ps. **V**irga recta si
ue directōis vga regni tui. qz dilexi. iusti
ciā et odi. iniquitates. p̄p̄t qd alibi di. **R**e
ges eos in vga ferrea **P**unicia ferri vigo
rem sigt equitatis. q xps tāqz vas figuli
pctōres p̄friget **A**lez p̄tās xpi nō solū ē
vga s. bacul⁹. qz nō solū corripit. s. etia
sustētat **A**n ps. virga tua et bacul⁹ tu⁹.

De sudario.
Expeditis nouez
spalib⁹ pōnificū ornamētis. ali
q de qbusdā alijs. et p̄mo de sudario vi
deamus. qd ē line⁹ p̄n⁹ qz mīstrās ep̄o
sp̄ patiū hz. q̄ ille sudorē et oēs supfluum
corpis tergat hūorē. sigficās studiū q̄ bu
manas cogitatōnes in hac vita extergi
m⁹ p̄ exēpla scōz patz. q̄b⁹ ad patiētiāz
corroboramur. sicut enī sudorē in corpe
sic etiā tedū ē in aīa. qñz ex p̄scia pctōrū
p̄mēl p̄scie frōtē **H**abeam⁹ igit sudariū
ex lino mīlis mīlionib⁹ castigato et mū
dato. p qd mūdānos extergam⁹ affect⁹.

et etiā cū dauid et iob tristitiā abijciēdo nos tergam⁹. In quibusdā ecclīis diacon⁹ sudariū bñs illō in dextro cornu altaris deponit. vt si forte q̄cūq; sordidum accesserit illo tergat et sudariū sacerdotis mūdissimū māeat. Ad ampli⁹ q̄q; pene eadē ē significatō put ibi dictū est.

De pallio.

Consequenter ali⁹ q̄ de pallio subiiciam⁹ qd̄ p̄ archaz p̄matū et metropolitanorū ē p̄p̄ uis. vt p̄ illō a ceteris ep̄is discernat. et p̄ uilegiatā obtinet dignitate. q̄re sub p̄missis p̄munibus vel sp̄ealib⁹ ornamentis minime p̄tinet. Si qd̄ p̄ palliū sūt vtrūq; et sup̄būerale et rōnale legalis pontificis intelligim⁹. q̄r enī sup̄ vtrūq; p̄ntificis bñez iacet sup̄būerale siue lōgion d̄r q̄r vō inde descēdēs in ipso p̄ntificis pectore iūgit rōnale vocat. Habebat enim aaron sup̄būerale et rōnale q̄ catenulis aureis sūt iūgebant. Sūt tñ q̄ dicūt q̄ rōnali nullū hodie ornāmētū succedit. de q̄ sub ti. de le. idu. dicēt. Alij dicūt q̄ palliū p̄ aurea lamia institutū ē. q̄zuis p̄babili⁹ vidat q̄ aurifrisia mīre vices lamine gerāt. Hanc palliū q̄ maiores vñt. si significat disciplinā q̄ seip̄os ad exēplum subditoz et etiā ip̄os subditos regere et p̄stringere dñt. Per hāc acq̄rit torques aurea quā legitime certat⁹ accipiūt de q̄ di. salo. in pabu. Et udi fili mi disciplinā p̄ris tui. et ne dimittas legē matris tue. vt addat ḡtia capiti tuo et torques collo tuo. Sicut teni torques seu brauiū n̄ dabat nisi legitime certati. iuxta illud apli. mli qd̄ currit. s; vn⁹ accipit brauium ita et ad honore pallij nemo ascensur⁹ ē nisi q̄ in singulis honoz gōib⁹ legitime p̄us sudauerit. Nā et officia secularia

nō deferūt p̄ncipalē locū ingressis vestibulū actōia. s; exanimatis p̄ plurimos gō. et is gō ceteros aīcellat q̄ labor p̄lixior stipēdia lōgiora fecerūt antecurere. Sup̄ cūcta indymēta fert. vt ceteri hoc vidētes ad legitimū certamē hortē. P̄ntifer vō palliū dñ sibi imponit et detrahīt osculat ad notādū sūmū legitime certādi desiderū et brauiū p̄merēdi. Est at̄ palliū de cādida lana p̄textū bñs circuli bñeros p̄stringētes et duas lineas ab vtraq; p̄te vicz aī et retro p̄dētes. Si nistris ē duplex a dextris simplex. Habz q̄tuor cruces purpureas. s. aī et reiro. a dextris et a sinistris. Infigunt in pallio tres acus. Et qd̄ sūt q̄ p̄ metropolina nū sine pallio agi nō p̄nt q̄ etiā nisi certis dieb⁹ vñ nō valz. Que omnia moralib⁹ sunt imbuta misterijs et diuinis gūda sacramētis. Nā vt scriptura testatur. In thesaunis sapie significatō discipline. In lana q̄ppe asperitas. in cādore benignitas d̄ signat. Nā ecclīastica disciplina p̄ rebelles et obstinatos seueritatē exercet. s; erga penitētes et bñiles exhibet pietatem p̄pt qd̄ de lana nō libz aīal s; ouis dñ taxat efficit. q̄ ē aīal māsueiū. Vñ p̄pbe. Cūq; ouis ad occisiōez ducit⁹ ē et coram tōdēte se nō ape. os suū. Hinc q̄ illius seminiū vulnerib⁹ q̄z samarian⁹ duxit in stabulū vinū et oleū infudit vt p̄ vinū mōdeant vulnera p̄ oleū foueāt. q̄ten⁹ q̄ sanādis vulnerib⁹ p̄est in vino mōsfū seueritatis adhibeat in oleo molliciē pietatis. Hoc nūm̄ et parca tabernaculi d̄signat. in q̄ cū tabulis vga p̄tinet. et māna. q̄niā in mente rectoris cū scripte scia vga d̄zesse directōis et māna dulcedis vt seueritas imoderate non seuiat et pietas plusq; expedit non indulgeat. Itē sit de vili materia. s. lana vt habeat p̄cium

nō a se sed ab eo qđ significat in se vt non
oclis sed mēti spectabile sit vt nō ad or-
nādū s; ad significādū idui intelligat **C**ircu-
lus pallij p quē būeri pstrīgunt ē timor
dñi p quē opa coercēt. ne vel ad illicita
defluāt vel ad supflua relaxent. qmā di-
sciplina sinistra cobibet ab illicitis for-
midine pene. dextera vō tpat a supfluis
iusticie amore **B**eat⁹ ergo vir q sp ē pa-
uidus **N**ā iuxta sentētiā salomonis **T**i-
mor dñi peccatū expellit **Q**ui vō sine ti-
more existit iustificari nō poterit **I**ō eti-
a; circū pallij sub collo humeros pstrī-
git ad notādū q illū ferēs debet eē idēz
ope et smone. **Q**uas vō lineas qz vna
p⁹ dorsus et altera pgrēdit añ pecc⁹ b⁹
vite curas et solitudines significare puta-
m⁹ qb⁹ et cor et būeri pñificis sic sepi-
me gūat et ipediunt. vt a ppo statu eum
auertāt et vana qdā et trāsitoria cogitare
et portare pcellāt **H**inc ē q palliū añ et
retro. a dextris et a sinistris. añ pecc⁹ et
sup būeros frēqnt aptat. vt bis p⁹ hitis
in leipz redire intelligat **A**ctiua qz et pte-
plasiua vitā significat. qz ita d; exercere p-
lat⁹ vt exēplo moysi nūc i mōtē ascēdat
vt ibi philosophet cū dño et nunc ad ca-
stra descēdat. vt ibi necessitatib⁹ puidat
iploz puiur⁹ attēti⁹ vt cū sepe se dedicit
alijs mēdū se sibi restituat. qten⁹ cū mar-
tha circa frequēs mīlteriū satagat et cū
maria vba audiat saluatoris. **U**traq;
tñ linea gūat iferi⁹. qz cor p⁹ qđ corūpit
agguat aiaz et depmit trena i bitatō sen-
suz mīta cogitātē **P**alliū duplex. ē in si-
nistra sicut et rōnale. s; simplex in dexte-
ra. qz vita pñs q p sinistra accipit. mltis
ē subiecta molestijs. et in ea duplicitate
carere nō possum⁹. qz nūc pspens extolli-
mur. nūc aduersis frāgimur. nūc trēape-
tim⁹. nūc celestib⁹ adberem⁹. nūc carni.

nūc mēti suū⁹ **S**z vita fusa q p dextrā
significat in vna spē collecta qete. qđ vital
ipa dsignit cū itulit **M**artha martha so-
licita es et tbaris erga plurima. porro v.
ē n. ma. o. p. e. q nō au. ab ea. **R**urs⁹ palli-
ū duplex ē in sinistra qten⁹ ad toleran-
das vite pñtis molestias plet⁹ fortis ex-
istat. simplex in dextera qten⁹ ad obtinē-
dā vite fute qetes toto suspiret affectu iu-
xta vbu pī. d. **U**nā perij a dño hāc reqrā
vt ihabitē in domo dñi o. d. v. mee. **I**llic
ei nulla ē duplicitas siue ruga. s; pspiri-
tas sine aduersitate gaudiū sine triticia
et felicitas sine miseria **Q**uatuor crucez
purpuree sūt qtuor vtutes politice. s. iu-
sticia. fortitudo. tpātia. et prudētia. q nisi
i crucis xpi sangne purpurent fallū sibi
vtutis nomē vsurpāt. et ad vāz btitudī
glāz n pducunt. vñ dñs inq; aplis **N**isi
abūdauerit iusticia vñ plusq; scribarū
et pba. nō in tra in re. ce. **H**ecē purpura
regijs tincta canalib⁹ quā salomō pme-
morat in cāticis **S**z ergo q pallij glia de-
corat si cupit eē qđ d; in anteriori pte d;
habere iusticiam. vt reddat vncuq; qđ
suū ē. in posteriori prudentiā vt caueat
qđ cuiq; nociuū ē. fortitudiez a sinistris
vt eū aduersa nō depmāt. tpātiam a de-
xtris vt eū pspira n extollāt **T**res at ac⁹
in pallio ifigūt. s. añ pecc⁹ et sup sinistrū
būerū et p⁹ tgnū nō ad pūgēdū. i. n. ppe b⁹
vite pūctōes. s; ad planetā palliūq; iū-
gēdū sūt iuere **U**n qdā ansule ātiq; in
planetis posite erāt qb⁹ ac⁹ iferebant et
palliū sil cū planeta firmabāt ne a suo lo-
co palliū moueret **P**ossum⁹ tñ p tres
ac⁹ fidē spē et caritatē itelligere sine qb⁹
palliū ab epō rite teneri nō pt **R**ursus
tres ac⁹ ppassiōz pri ad mīstratōz officij
distictōzq; iudicij significāt. qz pma pū-
git animū p dolorē. scda plaboz. tcia

piore **P**rima pungebat aplm cū dicebat **Q**uis infirmat et ego nō infir. q̄s scā. et. e. nō proz **S**ecūda cūz aiebat **P**ret illa q̄ exirisee sūt instātia mea q̄ndiana solitudo oīm ecclāz. **T**ercia pūgebat iob dicēte **S**i iust⁹ vir saluabit ipi⁹ et pctor vbi apparebūt **S**up dextz bñez nō infirgitac⁹. q̄mā in eīna q̄ete null⁹ ē afflictō. nis acule⁹. null⁹ stimulu⁹ pūctōis **A**bstergeteni de⁹ oēs la. ab. o. san. et iā n̄ erit ampl⁹ neqz luctus neqz clamor. s̄ nec vll⁹ dolor. q̄mā p̄ora trāsierūt **C**us vō aurea eē d̄z. s̄ inferi⁹ ē acuta et supi⁹ rotū. dalapide p̄tinet p̄cōsuz. q̄. nimirū bon⁹ pastor. p̄p̄ curā ouīū in tris affligit. sed in celestinalit coronabit. vbi illā p̄cōsam margaritā hēbit de q̄ dñs inq̄t i euāge. **V**ile ē reg. ce. bo. q̄renti bonas mergaritas zc. **I**nuēta vna p̄cōsa margaritā dōit oīa sua et p̄pauit eā **I**n pallio et cū ip̄o p̄ferit p̄ntifical' officij plenitudo **H**ic ē q̄ a n̄qz metropolitan⁹ pallio decorēt nō d̄z p̄ciliū p̄uocare. crisma p̄ficere. clericos in sua p̄uina ordiāre. p̄ntifices cōsecrare. vel ecclāas dedicare. nec se archiep̄m noiāre **N**ūi tñ q̄dā q̄ extra p̄uītiāz suā iuntat⁹ possz ordies tāqz simplex ep̄s sine pallio celebrare. **S**ūt etiā q̄ dicunt q̄ ep̄s etiā si sit tal' q̄ pallio vtiat⁹ nō p̄t dare licētiā alieno archiep̄o vtēdi pallio i dioce. sua nisi dicat⁹ ep̄s palliat⁹ exēptus existat. nec etiā archiep̄s in p̄uītiā sua nisi forte iuntat⁹ p̄uilegiū habeat q̄ possit vti pallio extra suā p̄uītiā si fuerit inuitatus. sed hec potius iuris et rigoris sūt. q̄z curialitatis. neqz subtilit' iūen' aliud videt in ep̄o palliato exēpto q̄z in nō exēpto **S**z et vn⁹ metropolitan⁹ n̄ p̄t cū alteri⁹ pallio celebrare. nec p̄zi rōe sepe liri. s̄ cū p̄p̄o tātū **P**alliat⁹ tñ ad aliāz ecclāz trāslat⁹ cū pallio scdō loco sibi cō

cesso sepelit⁹ **I**tē palliat⁹ ad aliā trāslat⁹ ecclāz n̄ p̄t ibi vti pallio i p̄ma ecclia ob tēto q̄z nō solū dat p̄tēplatiōe p̄sone vey etiā loci **H**inc ē q̄ n̄ p̄t vti eo extra p̄uītiā sibi decretā **S**z et si q̄s renūciat archiep̄atu. neq̄t vltēri⁹ pallio vti **N**ec etiāz p̄t q̄s pallio nisi i f̄ra ecclāz et in diuiniis officiis vti **N**ū si forte p̄cessiōalit' vlt' ad p̄dicādū. vel ad aliqd b⁹ mōi eū eccliam exire p̄tigerit. cū pallio nō eribit **S**i q̄dē regularit' vlt' pallij inēdicti n̄si in solenib⁹ dieb⁹. et q̄ i c⁹ qz ecclē p̄uilegiis p̄tinet. puta i festiuitatib⁹ natal' dñi sancti stephani. scī iob. circūcisōis. epiphanie ramispalmar. cene dñi. sabbati scī. i trīb⁹ dieb⁹ resurrectōis. ascēsiōis. pēte. scī iohānis bap. oīm ap̄loz i q̄ttuor festiuitatib⁹ brēmanie. scī michael. oīm scōz scī martini. q̄ ē par aplis. i festiuitatib⁹ p̄ncipalib⁹ ecclē pallio dēcorat. i dēdicatōib⁹ ecclāz. p̄secratōib⁹ ep̄oz. ordiatōib⁹ clericoz. et anniuersario p̄secratōis pallian **Q**uidā etiā addūt dies dñicas q̄ ad resurrectōez p̄tinet. qd tñ i vsu nō ē. **P**ossz etiā dici q̄ vbi cūqz in sua p̄uītiā corp⁹ alic⁹ scī q̄scit. metropolitan⁹ in festo eius dē scī. et etiā in p̄ncipali festo c⁹ libz loci sue p̄uītie ad locū illū dēclinās potest pallio et sandaliis vti. **I**n exēptis vō defūctoz vel in bñdictōib⁹ nubētiuz vti n̄ licet nisi hoc i p̄uilegio p̄tineat exp̄ssū. **E**p̄s ostiēti. q̄ papaz p̄secrat. pallio vti ex iūtitudē martini pape. et etiā qdā ep̄i ex p̄uilegio sp̄ali vt auiceñ. et q̄n̄z ecceñ. **P**ostremo sciendum est q̄ romani p̄ntifices qui beatum siluestrum p̄cesserunt depinguntur tanqz gerētes lineas pallij circa humeros inuolutas **N**ā et legat' sacerdos dñi sacrificabat sumitates balthei sup hūeros reflectebat. in q̄ sig' ficat q̄ illorū iurisdicō et p̄as per palli

us significata. inuoluta et implicata. non libera fuit. Ipe vero et eius successores libera et explicata habuerunt. quare lineae in eis explicite et extense ante et retro depedentes depingunt. Idem etiam dici quod lineae ipse quod ut promissus est solitudines et curas significat. id est a tempore filii vestri pape explicite depedent. propter processum sibi et successoribus temporalia. quod absque solitudine et cura nequeunt possideri. Denique bruno dixit quod summus pontifex per promissa ornamenta et regnum portat et purpura utitur put sub ti. de mitra dictum non per significatorem sed quod statim imperator olim beatus siluestro omnia romani imperij insignia tradidit. Unde et magnus processio omnibus illi apparuit romano pontifici exhiberi. quod quando imperatoribus fieri solebat. et cum dyademate imperiali papa ipse coronatur.

De coloribus quibus ecclesia in ecclesiasticis utitur indumentis.

Quattuor sunt principales colores quibus summi pontifices diebus sacras vestes ecclesie distinguunt. albus. ruber. niger et viridis. Habet in legalibus indumentis. magister. color res fuisse legum. bisse. purpura. iacinctus et coccineus. de quibus in secundo. dicitur. Ecclesia etiam romana violaceo et croceo colore utitur ut infra dicitur. Albus indumentis utendum est in festiuitatibus sanctorum confessorum et virginum. qui martires non sunt. propter integritatem et innocentiam. Nam candidi facti sunt nazarei. scilicet. et abula buntur mecum in albis. virginem eius sunt et sequuntur agnum quicumque ierit. Propter eandem causam utendum est albis in solennitatibus angelorum. de quibus nitorum dominus loquitur ad luciferum. ubi eras cum me laudaret astra matutina. Item in omnibus festis sancte dei genitricis marie. in festo omnium sanctorum quodam tunc tunc ruber utitur ut infra dicitur. In principali festo sancti iohannis. euangelium. in pueris sancti

pauli in cathedra sancti petri. De his etiam infra dicitur. Item a vigilia natiuitatis domini usque ad octauam epiphanie inclusiue. ut dicitur in prophetia. vii. partibus. exceptis festiuitatibus martirum in medijs. In nati. saluatoris et etiam precursoris. quoniam utique natus est mundo. id est. carnes originali peccato. Ascendit enim dominus super nubem leuem. et assumpsit carnem a peccatis immunem et mirauit egyptum. id est. venit in mundum iuxta illud quod angelus inquit ad virginem. spiritus sanctus superueniet in te. et ut al. ob. ti. Iohannes ait et si fuerit in peccato conceptus. fuit tamen in utero sanctificatus iuxta illud propheticum. Non quod exires de vulua sanctificaui te. Et angelus inquit ad zachariam. Spiritus sanctus replebit adhuc ex utero matris sue. Item in epiphania. propter splendorem stelle quod magos duxit. secundum illud propheticum. Ambulabunt gentes in lumine tuo. et re. id est. in spiritu. Item in ipapanti. propter puritatem marie quod iuxta canticum simeonis obtulit lumen ad reuelationem gentium etc. In cena domini. propter perfectiorem cristianitatis quod ad mundationem anime perfectiora. Nam et euangelica lectio mundicia principaliter in illa solennitate promittat. quod lotus est inquit non indiget nisi ut pedes lauet. sed emundator. Et iterum. Si non laueris te non habebis partem mecum. Item in sabbato sancto officio misse usque ad octauam ascensionis inclusiue. quoniam officium de tempore agit. per dies rogationum. et per quod in festis martirum in medijs. per infra dicitur. In resurrectione. propter angelum testem resurrectionis et nuntium. quod apparuit stola candida cooperatus. de quo dicitur mattheus. quod erat aspectus eius sicut fulgur et vestimenta eius sicut nix. et quod peruenit tunc renati albas habuit vestes. In ascensione. propter nubem lucidam in qua christus ascendit. Nam et duo viri ascenderunt iuxta illos in vestibus albis. qui et dixerunt. Viri galilei quid stans etc. Illud autem notandum est quod licet in consecratione pontificis talibus indumentis sit utendum

qualia sunt diei proprietatez pueniunt. in de
dicatoe tñ ecclē sp ē vtedū albis q̄cunq;
diez dōcatō celebre. q̄nā i psecratioe
pōtificis cantat missa de die. s; i dōcari
one basilice dōdicatoe missa cātāt. Itā
et ecclā vginis noīenūcupat. iuxta illud
apli **D**espōdi ei vos vni viro vginē ca/
stā exhibere xpo de q̄ spōs inq̄t in cant.
Tota pulchra es amica mea zc. **I**pē tñ q̄
psecrat d; eē albis ornat⁹ ad notādū q̄
oi tpe vestimēta ei⁹ dñt eē cādida. i. vita
ei⁹ imaculata. **I**tē p octauas pmissorū fe/
stoz octauas habētū vtedū ē colore al/
bo qñ de ipis agit octaua. **R**ubeis autē
vtedū ē idumētis i solēnitatib⁹ aplōrū
euāgelistaz et martiz. ppē sangnē passi
onis quā p xpo fuderūt. **N**ā ipi sūt q̄ ve
nerūt ex mag tribulatoe zc. pterq; i festo
inocētū vt iā dicet. **I**tē in festo crucis i q̄
xps sangnē suū fudit p nobis. vñ ppbe.
Quare rubz ē idumēti tū sicut calcā/
tiū in torculari. **S**; s; m alios meli⁹ ē tūc
albis vti. q̄nā nō passiois s; iuetōis vel
exaltatōis ē festū. **I**tē a vigilia pen. i. mis/
sa vsq; ad sabbatū p⁹ ipz festū exclusiue
et hoc ppē spūscī feruore. q̄ sup aplōs i
igneis liguis apparuit. **N**ā apparuerūt
illis dispartite ligue tāq; ignis. vnde p
pbe. **D**e celo misit ignē i ossib⁹ meis. **L**u/
cet ar i aplōz petri z pauli martirio ru/
beis sit vtedūz. in puerfioe tñ z in cathe/
dra vtedū ē albis. sicut et licet i natitate
sci io. sit vtedū albis. i. dcollatoe tñ ipi⁹
vtedū ē rubeis. **C**ū ar illi⁹ festiuitas cele/
brat q̄ sit ē martir et vgo. martiū vgni/
tati pferē. q; signū ē psecussime caritatis
iuxta qd vitas ait. **M**aiore caritatē nō
bz vti. s. q. p. a. suis. **Q**ua ppē z i pme/
moratoe oim scōz qdā rubeis idumētis
vñ. alij vō vt ecclā romana cādida. cū
i tātū in eadē. s; d eadē solēnitate dicat

ecclā q̄ sci fm apoc. io. stabūt in p̄spectu
agni amici stol al. et palme i maib⁹ eoz
Hinc spōsa di. in cān. **D**ilect⁹ meus cā/
did⁹ et rubicūdus elect⁹ ex milibus. **C**ā/
didus i p̄fessorib⁹ et i vginibus rubicū/
dus i martiribus et aplis. **N**i siqdē z illi
sūt flores rosaz z lilia puallū. **R**ursus
q̄ i festo oim scōz rubeis vñt ex eo mo/
uēt. q; festū illd pmo i honore martiz tā/
tū iustitū fuit. **S**; rñderi p̄t. q̄ imo etiā
i honore bñe marie vgi. z bodie ex iustu/
tōe gre. vij. festat ecclā die illa etiā p p̄fē/
sionibus et vginibus put i. vij. pte sub ip/
so festo dicet. **I**tē p octauas pmissorū fe/
stoz octauas hñtū vtedū ē colore ru/
beo qñ agit d octaua. **A**gī vtedū ē feria
sexta i pascue et diebus afflictiois z ab/
stinētie p p̄cis z etiā i rogacōibus. sicut
sub illo tractatu i. vij. pte dicet z i p̄cessiōi/
bus q̄s roma. pōtifer nudis pedibus fa/
cit. z i missis p dñcis. z ab aduētū vsq;
ad vigiliaz natiuitatis. et a. lxx. vsq; ad
sabbatū pasce. **S**pōsa q̄ppe di. i cān. **A**gī
sū s; formosa filie birlm sicut tabernacu/
la cedar sicut pell salomōis nolite me cō/
fidrare q̄ fusca sum. q; dcolorauit me sol
in festo at scōz inocētū qdā nigz. alij vō
rubeis idumētis vtedū eē p̄tedūt. **I**lli p
pē tristitiā q; vox i rama audita ē. plora/
tus z vlulat⁹ multus rachel plorās fil. s.
zc. **N**ā z ppē eadē cāz cātica leticie subu/
cēt z sine aurifrisio. mira dñt. **I**sti ppē
martirū. qd pncipalit p̄memorās inq̄t
ecclā. **S**ub throno dī sci oēs clamāt. vi/
dica sangnē nostz q̄ effus⁹ ē dñe de⁹ noz
ster. **V**icut et i letare hierusalez propter
leuciam quam aurea rosa designat ro/
manuspōtifer portat mirā aurifrisio i/
ligtā. sed ppē abstinētiā nigz vñtur idu/
mētis. **S**; etiā ecclā romana tūc vñtur
violaceo colore qñ illd occurrit extra do

¶ Solium.

micā s; in octaua rubeo. Restat ergo q
i dieb⁹ ferialib⁹ et p^{ri}munib⁹ viridib⁹ sit
indumentis vtendū q; viridis color me-
dius ē inter albediez et nigredinez et ru-
borē. Et spālīe in octaua; epiphanie et
septuagesimā. et i; pēte. et aduentū qñ do-
minicale agit officiu; **Hic** color expmīe
vbi dicitur cipi cū nardo. nard⁹ et crocus.
Ad hos qtuor colores ceteri referunt. s.
ad rubeū colorē coccine⁹. ad nigz viola-
ceus q aliter coceus vocat. ad albū bis-
linus. ad viridē croce⁹ qñq; nōnulli ro-
sas ad martires. crocū ad p^{re}fessores. et li-
luz ad v^{ir}gines referant. **De** colorib⁹ eti-
a; in fine sequētis tractat⁹ dicit **Viola**
ceo at colore vti in dieb⁹ qb⁹ ē vsus nig-
coloris nō ē incōueniē. **¶** An ecclia roma-
na vti colore violaceo a. i. dñica aduen-
t⁹ vsq; ad missa; vigilię natiuitatis dñi
inclusiue et a. lxx. vsq; ad officiu missę vi-
gilię pasce exclusiue. qñcunq; in p^{re}dictis
tpib⁹ officiu de tpe agit exceptis. n. feria-
cene dñi et feria. vi. in pasceue. **In** festiui-
tatib⁹ vō scōz q in lxx. et in aduentu oc-
currūt. nō ē nigris vel violaceis vtēdu;
Et ē intelligēdū q in sabbato scō in toto
officō qd agit añ missa viedū ē violaceo
colore. hoc excepto q diacon⁹ q bñdixit
cereū induit⁹ dalmatica et subdiaconus
mūtrās induit⁹ tunicella albis vtunt. q;
bñdictō illa sicut et missa ad resurrectō;
ptinet. s; bñdictōe cerei expleta diacon⁹
remota dalmatica assumit planetā vio-
lacei coloris. et tenet eā vsq; dñi inchoat
officiū missę. subdiacon⁹ vō non mutat
vestes. **Quidā** etiā in dñica in ramis pal-
marū vti albis in p^{re}ssioe. et in ramoz
bñdic. oē dñi legit euāgelīū. et du; cantat
glia laus. ppē leticiā festiuitatis xpo scē
q in pmissis p^{re}memorat. **¶** Ecclia roma-
na tñc sp vti violaceo colore. et i. p^{re}ces;

siōe q sit in purificatōe añ missa; p eo q
officiū illd ē de angria expectatōe sumeo-
nis et sapit ve. te. **¶** An etia; ecclia roma-
na violaceo colore in qtuor t^{em}pib⁹ septē-
bris. et in vigilijs scōz in qb⁹ ē ieiuniū
qñ missa ē de vigilia. et in dieb⁹ rogatō-
nū. et in missa q dicitur in die scī marci de of-
ficō letaię. **¶** Cū ei ieiunam⁹ carnē nrā; eu-
cizgentes maceram⁹. vt sic facta liuida
xpi liuorib⁹ p^{re}formet. et liuore sanati su-
m⁹. ad qd designdū tñc colore violaceo
vtimur. q pallid⁹ et q liuid⁹ ē. **Ceterz** ve-
lamia triū colorū ponūt in altari in festo
pascatis. put dictū ē in. j. p^{re} sub tracta-
tu de picturis.

¶ De idumentis legalib⁹ seu ve. te.

Quoniam min⁹
plenerē significatā hūana fragi-
litas apprehēdit si penit⁹ rēli-
gnificatē ignorat. idcirco de idumentis le-
galib⁹ ad b⁹ cecitatis ignorātiā; ppellā
dñi. p^{ri}mo fm historiā. scō fm allegoriā;
tercō vō fm tropologiā aliq differemus
¶ Primo igit fm historiā notādū ē q qtu-
or erāt legalia idumēta fm mosaicā legē
tā minorib⁹ sacerdotib⁹ q; pncipi sacer-
dotū pūa. de qb⁹ legit exo. xxviii. ca. pri-
mū dicebat manastasim. qd grece brace-
latie vō feminalia linea dici pōt de bisso
retorta p^{re}textū q vtēbant. p eo qd legitur
exo. xx. c. i. fine. **¶** Ad ascēdes ad altare me-
u; p^{re}gō ne reuelet spūdo tua. **Et** ezech.
xliij. **Feminalia** linea erūt in lūbis eozū
¶ Scōm carhemone siue linea. qd nos su-
būclā; vel albā s; moyses abaneth appel-
lauit. hebrei vō dīcentes a babilonijs
emissaneā vocauerūt. eratq; bislinuz et
duplex. **¶** Tercū balthē. i. zona vel cingu-
lū. lat⁹ q; digitū. m. sic reticāt⁹ vt q; pell'
vipea vidret p^{re}textū d bisso cocco purpa-

et iacinctio. p q̄ q̄tuor elemēta significānt.
Quartū ē tyara qd̄ hebrei māphie. nos
 āt insulā vel mirā appellamus. a cidari
 pōnticali plurimū differēs q̄i formā ro-
 tunde cassidis repñtās **S**up̄ hec q̄tuor
 p̄munia q̄tuor p̄p̄is indumētis pōntifex
 utebat̄ **P**rimū erat tūica iacinctina qm̄
 hebre⁹ dicit vethit grece d̄r poderis. la-
 tine talaris q̄ habebat p̄ fimbrijs mala
 laḡnata cū. lxxx. tintinnabulis aureis in
 ter scalari mō disposita vt audiret son⁹
 cū pōntifex ingrederet̄ sactuarium ne forte
 moreret̄ **S**cōm erat ephor. i. sup̄būerale
 de q̄tuor p̄dictis coloribus auroq; con-
 textū sine manicis ad modū colobij hñs
 apurā in pectore quādā ad magtudoiez
 palmi i q̄ lōgiō eiusdē mēsure iserebat̄ **I**n
 cui⁹ pte sup̄iori vicz sup̄ humeros isibu-
 lati erāt auro duo lapides onichini. qui-
 bus. xij. nomia filioz israel erant inscul-
 pta. sex in vno et sex in altero **Q**uod autē
 samuel et dauid induit legunt̄ ephor. il-
 lud erat lineū et pprie qd̄ ephoriar dice-
 bat̄ **T**ercū hebraice dicebat̄ hesen grece
 lōgion latine vō rōnale vocatur. qd̄ pō-
 ntifex ferebat in pectore **D**ictū ē āt rōna-
 le iudicij. q̄ ibi erat lapis in cui⁹ splēdo-
 re sibi deū ēē p̄picū p̄gnoscebāt **E**rat āt
 rōnale qd̄ drāgulū duplex in modum vni-
 us palmi de q̄tuor p̄dictis colorib⁹ auro
 q; p̄textū. hñs. xij. lapides p̄ q̄tuor ordies
In p̄mo sardii. topasii et smaragdum
In scōdo carbunculū. saphir et iaspides.
In tercō liguriū achantē et ametistum.
In quarto chrisolitiū onichiniū. et beilliū
In q̄bus erāt scripta. xij. nomia filioz isrl.
 in singulis singula iuxta ordies sue nati-
 uitatis **E**rant etiā in eo scripta hec duo
 nomia purim et thiamin. i. vitas et discipli-
 na. **I**nserebat̄ āt longion sup̄būerali a
 pte sup̄iori p̄ duos anulos et duas cate-

nulas aureas imissas duob⁹ vicinis q̄
 sub duob⁹ p̄dictis onichinis in sup̄būe
 li p̄tinebant̄ infixi. ab inferiori vō pte p̄
 duos anulos aureos cū duabus iunctu-
 ris siue catenis iacinctinis colligabatur
 ephor **Q**uartū et vltimū erat capitis
 ornamētū vicz tyara seu cidaris in acu-
 tutz p̄cedēs. hñs circulū aureū cū malog-
 natis et floribus. ex q̄ supra frōtē pende-
 bat aurea lamina quā petalū dicunt ad
 modū lune dimidie. in qua scriptū erat
 anoth adonay. i. sanctū nomē dñi tetra-
 grāmaton. i. q̄tuor ltraz. vt infra dicitur
 ne vō cū mouebat̄ pōntifex moueret̄ et la-
 mina. ligabat̄ vitta seu iunctura iacincti-
 na p̄spicua q̄ summitates posterius dis-
 fundebat **P**oster ergo pōntifex. p̄ femiali-
 bus habet sandalia. p̄ linea alba. p̄ bal-
 theo cingulū. p̄ podori tūicam. p̄ ephor
 amictū vel stolā. p̄ lōgion palliū. p̄ cida-
 ri seu tyara mitrā. plamina crucē. et que-
 dā ex his hñt diuersas formā ab illis. sed
 eādē figurā **S**cōdo dicamus de typo di-
 ctoz legalium indumētoz fm̄ allegoriam
Sane his vestibus ornat⁹ pōntifex toti⁹
 orbis p̄ferebat imaginez **F**eminalia nā
 q; bissima terrā p̄grue figurabāt. q; biff⁹
 de terra p̄cedit **E**st enī biffus linū egipci-
 acū **B**althei cū vittis et vasculis circun-
 uolut⁹ oceani designabāt **T**unica ia-
 cinctina ip̄o colore aera p̄ferebat. **P**er
 tintinnabula sonit⁹ tonitruoz **P**er ma-
 loḡnata choruscatoēs fulgoz signabāt.
Quatuor mioris sacerdotis et q̄tuor su-
 mi pōntificis indumēta. q̄tuor microcos-
 mi. et q̄tuor macrocosmi ptes ip̄o nūero
 d̄signabāt. i. q̄tuor hūiores et q̄tuor elemēta.
Ephor sui varietate celū sidreū oñd̄bat
 q̄ āt auzerat itextuz colorib⁹ figurabat
 q̄ calor vitalis penetrat vniuersa. duo
 lapides onichini solē et lunam vel duo

emisperia designabāt. In rōnali vō. xij. gēme pectorales. xij. sig. in zodiaco pfere bāt. Rōnale q̄dezerat in medio. q̄ rōne plena sunt vniuersa q̄ terrena celestibus berēt. imo rō tērenorū et tēpū. caloris et frigoris et duplex inter vtrūq̄ tēperies. de celi cursu et rōe dīscēdit. **P**er anulos catenulas et vncinos. elemētorū hūez et tēpū col. igamēta sigficabāt. **C**idarīs celū empireū. lamina supposita deus figu rabāt oībus p̄sīdētē. **H**ac si q̄dē allegori a3 libri sapie ca. vni. cōfirmat autoritas dicēs. In veste poderis quā habebat tō tus erat orbis tēraz et parētū magnalia in q̄tuor lapidū ordinib⁹ erāt sculpta. et magficētia tua in dyademate capitis il lius erat scripta. **T**ercō subiciēda est ex positō idumētorū legalīū s̄m tropologi a3. **H**is si q̄dē idumētis legalis sacerdos hoc ordine induebat. **L**otis nāq3 prius manib⁹ et pedibus. p̄mo induebat ma nastasim. i. feminalia. sigficans qd sacer dos mūdatis opib⁹ et affectib⁹ lacrimis penitētie debet assumere p̄tinētia3 vt of ferat hostiā imaculatā scā3 deo placentē. **P**oster tū pōtifer q̄ iugē d3 habere cō tinētiā nō induit in sacrificō feminalia. s3 sandalia ac si dicat. **Q**ui lot⁹ ē nō idi g3 nisi vt pedes lauet. s3 ē mūd⁹ tot⁹. **P**er manus enī opa designāt. s̄m illd. **B**ene dicit⁹ dñs de⁹ me⁹ q̄ do. m. m. ad. p. **P**er pedes sigficant affect⁹. s̄m illd. **E**xcutite puluerē de pedib⁹ vestris. **E**t ē notādu3 q̄ ipemet sacerdos sibi feminalia indue bat. p̄ q̄ v̄ginal⁹ p̄tinētia sigficabat. q̄ qm a3 res ē p̄sili3 nō p̄cepti. iō ipemet sibi im ponebat. iuxta illd apli ad cor. xij. capi tulo. **D**e v̄ginib⁹ p̄ceptus dñi nō habeo p̄siliū at do. **E**t dñs in euāgelio. **Q**ui p̄t cape capiat. **H**oc idumētū alēmati indu ebāt sacerdotes qmā ad iugē p̄tinētiā n

ita tenebāt. sic mīstri nō. te. iōq3 s3 q̄sda3 huic idumēto nullū hodie r̄ndet. **S**cdo iduebat ceibemone. i. lineā sigficās q̄ sa cerdos debet induere innocētiā. vt qd si bi nō vult fieri zc. linū enī p̄pter cādorē sigficat innocētiā s̄m illd. oī tpe vestimē ta tua sint cādida. **T**ercō cingebat se bal theo. sigficās castitatē. q̄ circa lūbos d3 accingi. vt restringat carnis p̄cupiscētiā. **U**n vitas ait. **S**int lūbi v̄ri p̄. **B**altheū at qd p̄textū erat ex q̄tuor coloribus. put supius dictū ē sigficabat qd oēs mot⁹ suz gētes ex q̄tuor hūonib⁹ siue ex q̄tuor ele mētis debet refrenare. **P**rouer. vlt. **E**t cingulū tradidit chananeo. **E**t esa. ix. ca. **E**rit iusticia cingulū lūboy ei⁹. **P**er iu sticiā enī refrenant h̄mōi mot⁹ bestiales. **P**edebat at vsq3 ad pedes. q̄ vsq3 ad fi nē vite debebat eē mūd⁹. **Q**uarto indu ebat tūicā poderi. i. talazē sigficās q̄ pon tifer d3 induere pseuerātiā. q̄ q̄ pseuera uerit vsq3 i finē hic salu⁹ erit. **P**er taluz enī p̄pter extremitatē pseuerātia desigf. s̄m illd ipa p̄teret caput tuuz et tu ilidia beris calcaneo ei⁹. **D**epēdebāt at p̄ sim brijs malognata cuz titinnabul⁹ aureis. **P**er malognatū itelligit opatō p̄ titina bulū aureū accipit p̄dicatō. q̄ duo dñi i sacerdote p̄uigi ne sine illis igrediēs s̄a ctuariū in p̄spectū dñi moriat. **C**epit enī3 ibūs facere et docere sacerdotibus relin quēs exēplū vt sequāt vestigia eius. qui peccatū nō fecit. vt sit honestas in p̄uer satōne nec inuentus est dolus in ore ei⁹ vt sit veritas in predicatōne. **P**er tinti nabula quoq3 intelligitur vox p̄dicato ris. ne videlicet sacerdos per silentium iudicium superni inspectoris offendat. **P**er malogranata exemplum bone vi te vel voluntas martirij. quia huiusmo di granis reficiuntur infirmi. **S**acerdos

atq; in gregē. īgrediēs vel egrediēs morit.
 si de eo sonit⁹ non audiat. q; urā circa se
 occulti iudicis erigit. si sine p̄dicatōis so
 nitu incedit. **A**pte ergo tinnabula ve
 stimētis illius describunt inserta. **P**er
 vestimēta eteniz sacerdotis qd aliud q; z
 recta opa recipe obem⁹. iuxta illd p̄phe
 te. **S**acerdotes tui induant iusticia. **A**e
 stimētis itaq; illius tinnabula inbe
 rēt. vt vite viā cū lingue sonitu ipa q; sa
 cerdotis opa clamēt. **I**tey tinnabul
 mala pūca pūgiūt. **Q**uid p mala pūca.
 nisi fidei vntas designat. **N**ā sicut i ma
 lapūco vno exteri⁹ cortice mltā interi⁹
 gna vniunt. sic innumeros sancte eccle
 iplōs vntas fidei p̄tegit. q; int⁹ diuer
 sitas meritorum tenet. **Q**uito induebat
 ephor. i. supbūerale significās q; pōtifex o
 bet induere patiētā. vt in panennia sua
 possideat aiaz suā. būeris enī onera por
 tam⁹ sū illd. **S**upposuit bumez suum
 ad supporādū. et fact⁹ ē tributis fūiens.
Debat aut duas boras pūctas i vtro
 q; latere sūmitatū. significās q; pōtifex de
 bet habere arma iusticie a dextris ⁊ a si
 nistris. vt nō erigat p̄speris. nec d̄p̄mat
 aduersis. **D**ebat et duos lapides onichi
 nos isertos. būeris in qb⁹ sculpta erant
 xij. noīa filiorū israel. sex in vno et sex in
 alio. **P**er duos onichinos significāt vī
 tas et sinceritas. vntas p claritatē sinceri
 tas p soliditatē. **P**er filios israel significā
 tur sancta desideria et iusta opa sū illd.
Apaledic⁹ bō q; nō reliquit semē i Isra
 el. **P**er senariū significat p̄fectō. eo q; dñs
 vj. die p̄fecit celū et terrā et omnē ornatū
 eoz. **E**rgo sex noīa filiorū israel scul
 pta erāt in vno lapide et sex in alio signi
 ficabat q; desideria sacerdotis et opa cō
 fici dñt nō in fermento malicie et neq; cie
 s; in azimis sinceritatis et vntatis. vt sū

ceritas informet intentōez et vntas fines
Greg. ait in pastoralī. xij. ca. q; supbūe
 rale ex auro. iacinto. purpura cocco bis
 tincto. et bisso retorta fieri p̄cipit. vt quā
 ta sacerdos clarescere v̄tutū diuersitate
 obeat dñm ostret. **I**n sacerdotis q; p̄e bitu
 añ oīa auz fulg; vt in eo intellect⁹ sapi
 entie p̄ncipaliter emiteat. **C**ui iacinctus
 aereo colore splēdēs adiūgit. vt p oē qd
 intelligendo penetrat nō ad fauores in
 finos. s; ad amorē celestū surgat. ne dū
 fauor incautis laudibus capiet ipō etiā
 vntatis intellectu vacuet. **A**uro q; et ia
 cincto purpura p̄miscet. vt sacerdotale
 cor cum summa q; p̄dicat sperat. in semet
 ipō etiā suggestiones vicioz rep̄mat. eis
 q; velut ex regia ptate p̄dicat. **A**uro aut
 iacincto bisso ac purpure. bis tinct⁹ coc
 c⁹ adiūgit. vt añ in m̄i iudicis oclōs oīa
 v̄tutū bona ex caritate decorent. et cum
 cta q; corā boib⁹ rutilant. bec in p̄spectu
 occulti iudicis flama intimi amoris ac
 cēdat. q; scz caritas q; deū sil et primūz di
 ligi. q; ex duplici tinctura fulgescit. **S**z
 cum mēs ad caritatis p̄cepta accēdit. re
 stat vt p abstinentiā caro maceret. vñd et
 bis tincto cocco. tota biss⁹ adiūgit. d̄ ter
 ra enī bissus intenti spē orit. et qd p bis
 sum nisi cādēs decore mūdicie corpālis
 castitas desig. q; vicz tota pulcrum dūni
 supbūerale innectit. q; tūc castimonia
 ad p̄fectū mūdicie cādōrē ducit. cu; p ab
 stinentiā caro fatigat. **C**ūq; in v̄tutes ce
 teras etiā afflicte caris meritū p̄ficat. q; i
 diuersa supbūerale spē bissus tota cā
 descit. **S**exto iduebat lōgion. i. rōnale si
 gnās q; pōtifex d; iduere discretōs p qm
 discernat in lucē et tenebras. in dexte
 rā et sinistrā. q; nō ē pueniō lucis ad te
 nebras neq; xpi ad belial. **E**rat at rōna
 le qd rāgulū signi q; d; discernere in qtu

or. s. it. v. m. 7 falsum. ne deuierit i credēdis. **E**rat et duplex. q̄a d̄b3 discernere p duob3 p se vic3 7 p̄plo ne si cec3 cecū duxerit ābo i foueā cadāt. **H**ebat et q̄tuor ordines lapidū. signās q̄ p̄tifer d3 habere q̄tuor p̄ncipales v̄tutes. iusticiā. fortitudinem prudētiā. 7 t̄p̄tiā. **I**n singulis āt ordini b3 hebat tres lapides signās q̄ p̄tifer i p̄mo d3 habere fidē sp̄e et caritates. **I**n se; cūdo modestiā. māsfuctudiez et benignitā; **I**n t̄cō pacē m̄iā et largitatē. **I**n q̄r; to vigilantiā sollicitudiez et loganimitatē. **D**er lapides enī figurant v̄tutes. s̄m il lud ali3 edificat auz argētū et lapides p̄ciosos. **H**ebat et duas catenulas auri purissimi sibi inuicē coherētes q̄ duob3 inferebant v̄ncinis signās q̄ p̄tifer d̄b3 habere duos caritatis affect3 ad deū. sc3 et ad p̄mū de q̄b3 p̄cipit. diliges deū tuū ex toto corde tuo. et p̄mū tuū sicut teip3. **S**icut ei auz p̄mū vniuersis metallis ita caritas precellit vniuersas v̄tutes de q̄ dicit apls. maior boz ē caritas. **D**uo v̄ncini sunt iētō et finis q̄bus catenale inserūt. vt tā deū q3 p̄mū diligat ex corde puro. et p̄cia bona et fidē n̄ ficta. et tā deū qm p̄mū diligat pp̄tē b̄titudinē. deū pp̄tē seip3. 7 p̄mū diligat p̄p̄tē deū. **P**ortabat āt aarō rōnale iudiciij in q̄ descripta erat. xij. noīa p̄betaz. put dictū ē in. j. pte sub ti. de picturis. **E**t s̄m greg. in p̄storal. l. i. ca. xij. b̄n rōnale iudiciij vocat. q̄ rector d3 sp̄ subtili examie bona malaq3 discernere. et q̄ vel q̄b3 q̄n et q̄lit p̄gruāt studiose cogitare n̄hilq3 p̄p̄riū q̄rere. s3 sua p̄moda p̄p̄nq3 bona deputare. **U**n in exo. scriptū est. **P**ones āt in rōnale iudiciij doctrinā et vitatē. q̄ erūt in pectore aarō q̄n igredit corā d̄no. et gestabit iudiciū filioz israel i p̄e;

ctore suo in p̄spectū d̄ni sp̄. **S**acerdotem q̄ppe iudiciū filioz israel in pectore suo corā p̄spectu d̄ni gestare ē subiectoz cās p̄ sola inēni iudicis intentōne discutere. **Q**uidā āt dixerūt q̄ rōnali nullū r̄ndet hodie ornāmētū. q̄mā nō hēm3 copiā lapidū p̄cōsoz. s3 ad ūtar illi3 d̄fert pontifex in p̄secratioe sua textū euāgelij aū pe ct3 corā toto p̄plo. **I**bi enī scripta erat doctrina et v̄ritas. **E**t ep̄s d3 habere in corō vitatē euāgelij. et in ore doctrinā q̄nūz ad manifestatōez. **E**t hec posset eē cā q̄re i q̄busdā eccl̄ijs postes codicis euāgelici ex auro argēto et lapib3 p̄cōsis ornātur. **E**st etiā et alia rō. q̄ in illo rutilat aurū sapie. argētū eloquētie. 7 miracloz lapides p̄cōsi. **H**ec sūt sp̄se murenule auee argēto v̄miculate. **S**eptimū et sup̄mū caputis ornāmētū erat cidaris vel tiara quā vltimo p̄tifer assumebat significans hūilitatez de q̄ d̄ns ait. **D**is q̄ se exaltat hūiliabit. **H**āc āt gestabat in capite signi cās q̄ p̄tifer d3 gerere hūilitatez i mēte exēplo capitis n̄ri dicētis. **D**iscite a me q̄ mitis sū et hūil corde. **D**er caput enī mēs intelligit. s̄m illd. v̄nge caput tuū et faciē tuā laua. **R**urs3 tiara in mioribus sacerdotib3 significat p̄tinetiā q̄nq3 sensu u3. **I**n maiorib3 vō p̄tēplatoz. d̄nt enī eē p̄tēplatiui. **D**e cidari depēd̄bat a frōre lamia aurea significās sapiāz. v̄l figurauit signū crucis. q̄d fit in officio p̄firmatōis in q̄ scriptū erat nomē d̄ni tetragrāma ton. i. q̄ uo: l̄rāz. q̄ sunt hee. ioth. beth. et yau. i. p̄ncipiū vite passionis iste. put dictū ē in p̄hemio. ij. ptis. ac si apti3 dicere. **I**lle c3 p̄tifer iste gerit p̄sonā sc3 x̄ps ē p̄ncipium. i. autor vite passiōis. i. vite restaurate p̄ passiōez. q̄ mortē n̄rāz moriēdo destruxit. et vitā n̄stā resurgēdo repauit. **E**rāt āt bec idūmētā p̄ maiori p̄e

Liber

ptexta ope polimito. i. vario pp̄t varie/
tate virtutis. de q̄ dicit psalmigph⁹ **A**sti/
tit regina a dextris tuis zc. et ex q̄tuor p̄
cōis colorib⁹. s. purpura cocco bisso. z ia
cincto. p purpurā regie dignitatis significat
pōntificalis p̄tās q̄ via regia d̄z icēdre. ne
declinet ad dexteram. vel deuiet ad sini/
strā. ne liget dignos aut soluat indignos
Per purpurā q̄s aq̄ significat. q̄ i cōchis
maximis habitāt vermes q̄ eam egerunt
Per cocco coloris ignei significat pōntifi/
calis doctrina q̄ sicut ignis lucere d̄bz z
vrere. pp̄t qd̄ et bis tinctus fuisse narraf
lucere qd̄ d̄z p̄missiōez vt oīs q̄ reliq̄/
rit domū patrē et matrē zc. cēuplū acci/
piet et vitā etnā possidebit. vrere d̄z p̄ cō/
minatōez vt oīs arbor q̄ n̄ fecit fructū
bonū excidet. et in ignē mittet. **H**inc ē q̄
sūm⁹ pōntifex capa rubea exteri⁹ sp̄a p̄pa/
ret induit⁹. cū interi⁹ sit ibit⁹ cādida ve/
ste. q̄ interi⁹ cādere d̄z p̄ inocētiā et ca/
ritatē. et exterius rubere p̄ p̄passiōem vt
vicz oīdat se sp̄ patū ponere aīam suam
p̄ oīb⁹ suis. q̄ p̄sonā gerit illi⁹. q̄ p̄ oī/
bus vniuersis rubz fecit idumētū suūz
Ex p̄cessiōe vō p̄stātini ip̄atoris ferre p̄t
clamidē purpureā atq̄z tūcaz coccineaz
et oīa ip̄alia indumēta scepra siḡ et or/
namēta **C**ruz q̄cūq̄z terit eū p̄cedit ad si/
gnificadū maḡ ei q̄z cuiq̄z alteri p̄uenire
iuxta illd̄ apli. **N**ichiāt absit glari nisi
in cruce dñi nr̄i ihū xp̄i. vt se crucifixus
imitari debere p̄gnoscat **R**urs⁹ coccus
bis tinct⁹ in veste pontificali ē caritas q̄
q̄i bis tingit. dñi dilectiōe dei et p̄ri colo/
rat **P**er bissoz vō candoris eximij signi/
cat p̄claritas fame. q̄ d̄z ēē rectora vt pon/
tifex bonū habeat testimoniū s̄m aplm.
et ab his q̄ sūt int⁹. et ab his q̄ foris sunt.
Per iacinctū q̄ ē coloris aerij significat se/
renitas p̄scie quaz intra se pōntifex debet

III

habere s̄m qd̄ di. apls **G**la nr̄a bec ē te/
stimoniū p̄scie nostre

Liber quartus de missa et singulis que in missa agunt

In **R**et̄ cuncta ec/
clesie sacramēta illd̄ p̄stat esse
p̄cipuūz qd̄ in officio misse su/
pra mēsa sacratissimi celebrat altaris. il/
lud ecclē rep̄ntās p̄uinū in q̄ filio reuer/
tēti pat̄ occidit vitulū sagiatū panē vite
et vinū qd̄ miscuit sapia p̄ponens **H**oc
āt officiū xp̄s instituit cū nouū cōdidit te/
stamētū. disponēs heredib⁹ suis regnū
sicut pat̄ su⁹ sibi disposuit. vt supra mē/
saz ei⁹ edāt et bibāt in regno qd̄ ecclesia
p̄secrauit **C**enātib⁹ enī illis accepit ihū
panē et grās agēs b̄ndixit ac fregit d̄dit
q̄z discipulis suis di. **A**ccipite et p̄medite
hoc ē corp⁹ meū qd̄ p̄ vobis tradet hoc
facite in meā p̄memoratōez. **H**ac igit̄ in/
stituōe formati. ceperunt apli sacrosan/
ctū frequētare misterij. pp̄t cāz quā xp̄s
exp̄lierat. et formā suātes in v̄bis. z ma/
teriā tenētes in rebus. sicut aplis corin/
thijs p̄testat. **P**i. **E**go accepi a dño qd̄ et
tradidi vobis. q̄niā dñs ihūs in q̄ nocte
tradebat accepit panē zc. **Q**uia igit̄ mis/
se officiūz ceteris diuinis officiis dignus
et solēnius ē. iō de ip̄o prius q̄z de alijs of/
ficiis ē in hac q̄rta pte dicēdū **I**n q̄ aliq̄
bus additis z detractis speculū inocēti.
pape. n̄j. p̄c̄q̄mur **B**ane vt p̄missum est
missaz instituit dñs ihūs sacerdos s̄m or/
dinē melchisedech. q̄n panē et vinū i cor/
p⁹ et sangnē suū trāsmutauit di. hoc est
corp⁹ meū. hic ē sāguis me⁹. subiūgens.
hoc facite in meā p̄memoratōez **A**pli āt
hāc missā adauxerūt dicētes in missa nō
solū v̄ba p̄missa v̄m etiā dñicā orōz sup̄